

NÓGRÁD VÁRMEGYE
KÖZGYŰLÉSÉNEK ELNÖKE

13. sz. napirend

6-123/2024. ikt. sz.

Az előterjesztés törvényes:

Dr. Bagó József

JAVASLAT

**Nógrád Vármegye Integrált Területi Programja 2021-2027 (5.0)
elfogadására**

Készült: A Nógrád Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének 2024. december 10-ei ülésére
Előkészítette: Szentes Anna, Lőrincz Gyula

Tisztelt Közgyűlés!

Jelen előterjesztésben „Nógrád Vármegye Integrált Területi Programja 2021-2027 (5.0)” dokumentum elfogadására teszünk javaslatot.

Előzmények:

- A Nógrád Megyei Önkormányzat Közgyűlése (a továbbiakban: Közgyűlés) 13/2021 (VI.17.) Kgy. h. határozatával fogadta el „Nógrád Megye Előzetes Integrált Területi Programja 2021-2027 (1.0)” dokumentumot, amelyet a Kormány1658/2021. (IX. 24.) Korm. határozatával hagyott jóvá.
- A Magyar Közlönyben 2022. február 23-án jelent meg, a „2021–2027 időszakra vonatkozó Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (továbbiakban: TOP Plusz) pénzügyi keretének területi felosztásáról” szóló 1086/2022. (II. 23.) Korm. határozat. Ezt követően, az Irányító Hatóság a szükséges számítások és korrekciók elvégzése után, 2022. március elején küldte meg részünkre az új megyei TOP Plusz forrástábla keretösszegeit. A TOP Plusz forráskeret változása indokoltá tette a Kormány által elfogadott előzetes integrált területi programok (továbbiakban: ITP) módosítását. A „Nógrád Megye Előzetes Integrált Területi Programja 2021-2027 (2.0)” dokumentumot a Közgyűlés 31/2022. (IV.28.) Kgy. határozatával fogadta el. A Kormány a megyei előzetes ITP-k 2.0 verzióit már nem tűzte napirendjére, bízva a TOP Plusz végleges formájának mielőbbi elfogadásában, a tárgyalások akkori állapotának ismeretében.
- Az Európai Bizottság végül 2022. év decemberében, módosításokkal és változtatásokkal fogadta el a TOP Plusz dokumentumot. Ennek következményeként szükségessé vált a vármegyei ITP-k módosítása is, amelynek részletes tartama az Irányító Hatóság iránymutatása alapján került meghatározásra. A „Nógrád Vármegye Integrált Területi Programja 2021-2027 (3.0)” című (a TOP Plusz elfogadása miatt már nem „Előzetes”!) dokumentumot a Közgyűlés 12/2023. (III.29.) Kgy. határozatával fogadta el, amelyet a Kormány 1196/2023 (V.15.) Korm. határozatával hagyott jóvá.
- A 256/2021. (V. 18.) Korm. rendelet 68.§ alapján az ITP módosítását a területi szereplő és az Irányító Hatóság is kezdeményezheti. Az ITP (3.0) verziójának Kormány általi elfogadását követően több olyan változás is történt, amely miatt az Irányító Hatóság indokoltan tartotta 2024. I. félévében az ITP-k módosítását a vármegyékben, ezért élt a jogszabályban biztosított fenti jogával. Ennek okai az alábbiak voltak az ITP (4.0) esetében:
 - Az IH által jóváhagyott forrásátcsoportosítások: Az „Aktív turizmus fejlesztése” felhívás teljes vármegyei kerete kiemelt kedvezményezett forrásfelhasználási módra került átcsoportosításra.
 - Az 1. és 2. prioritáson betervezett új kombinált felhívások bevezetése.
 - Elkészültek és jóváhagyásra kerültek az FVS városok TOP Plusz Városfejlesztési Programtervei, ezáltal a benne foglaltak ITP-be történő beépítése megvalósult.
 - A TOP Plusz Monitoring Bizottság egyes felhívások esetében már elfogadta a TKR kiválasztási kritériumokat, ezeknek beemelése az ITP-be jelen módosítás folyamán megtörténik.

A mostani **5.0 verzió** készítésének indokai az alábbiakban foglalhatóak össze:

- Az IH által jóváhagyott forrásátcsoportosítások:
 - a TOP_Plusz-6.1.1 felhívás keretösszegéből került átcsoportosításra a TOP_Plusz-6.1.3 felhívás keretösszegére
 - a TOP_Plusz-6.1.1 felhívás keretösszege módosult, mely a TOP_Plusz-6.1.4 felhívás keretösszegén realizálódott
- *1356/2024. (XI. 21.) Korm. határozat* a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz 1. számú módosítása alapján az OP célindikátorok módosításának átvezetése

Amíg az ITP elnyeri végleges tartalmát, többfordulós minőségbiztosításra került sor, amelyet az Irányító Hatóság végez el. Ennek értelmében, rendelkezünk a jóváhagyásukkal a ITP módosítás közgyűlési döntésre bocsájtásáról.

Mindezek alapján kérem a Tisztelt Közgyűlést az előterjesztés megtárgyalására és a határozati javaslat elfogadására.

Salgótarján, 2024. november 28.

Skuczi Nándor

HATÁROZATI JAVASLAT

Nógrád Vármegye Integrált Területi Programja 2021-2027 (5.0) elfogadására

1. A Nógrád Vármegye Önkormányzatának Közgyűlése elfogadja – a Miniszterelnökség Területfejlesztési Programok Végrehajtásáért Felelős Helyettes Államtitkársága (a továbbiakban: Irányító Hatóság) által minőségbiztosítással ellátott – Nógrád Vármegye Integrált Területi Programja 2021-2027 (5.0) című dokumentumot, a határozat melléklete szerinti tartalommal.

2. A közgyűlés felkéri elnökét és a vármegye jegyzőjét, hogy gondoskodjon a fenti dokumentumnak az Irányító Hatóság részére történő megküldéséről.

Határidő: soron kívül

Felelős: Skuczi Nándor, a közgyűlés elnöke

Dr. Bagó József, a vármegye jegyzője

3. A közgyűlés felkéri elnökét és a vármegye jegyzőjét, hogy gondoskodjon a fenti dokumentum szükség szerinti felülvizsgálatáról, az indokoltá vált módosítások átvezetéséről, közgyűlés elé terjesztéséről.

Határidő: értelemszerűen

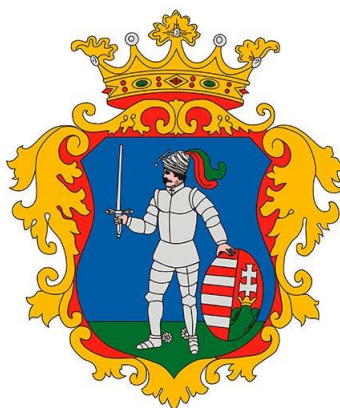
Felelős: Skuczi Nándor, a közgyűlés elnöke

Dr. Bagó József, a vármegye jegyzője

Salgótarján, 2024. december 10.

Skuczi Nándor
Nógrád Vármegye
Közgyűlésének elnöke

Dr. Bagó József
Nógrád Vármegye Jegyzője

NÓGRÁD VÁRMEGYE INTEGRÁLT TERÜLETI PROGRAMJA 2021-2027

Nógrád vármegye Integrált Területi Programja 2021-2027

5.0

<i>Cím</i>	<i>Nógrád vármegye Integrált Területi Programja</i>
<i>Verzió</i>	5.0
<i>Vármegyei közgyűlési határozat száma és dátuma</i>	1.0: 13/2021 (VI. 17.) Kgy. határozat 2021. június 17. 2.0: 31/2022. (IV.28.) Kgy. határozat 2022. április 28. 3.0: 12/2023 (III.29.) Kgy. határozat 2023. március 29. 4.0: 22/2024. (IV.25.) Kgy. határozat 2024. április 25 5.0 .
<i>Kormánydöntés határozatszám / IH jóváhagyó levél iktatószáma és dátuma:</i>	1658/2021. (IX.24.) Korm. határozat 2021. szeptember 24., 1196/2023.(V.15.) Korm. határozat 2023. május 15. 1274/2024. (IX. 12.) Korm. határozat 2024. szeptember 12.
<i>Finanszírozó operatív program:</i>	<i>Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP_Plusz)</i>
<i>Érintett földrajzi terület:</i>	<i>Nógrád vármegye</i>

<i>ITP felelős szervezet:</i>	<i>Nógrád Vármegye Önkormányzata</i>
<i>ITP felelős szervezet kapcsolattartó:</i>	<i>Lőrincz Gyula területfejlesztési és területrendezési osztályvezető</i> <i>lorincz.gyula@nograd.hu / 06-32-522-541</i>
<i>ITP felelős szervezet címe:</i>	<i>3100 Salgótarján, Rákóczi u. 36.</i>

Salgótarján, 2024. november

Tartalomjegyzék

0. Verziókövetés	4
1. Az Integrált területi program (ITP 2021-27) viszonya a területfejlesztési program céljaihoz.....	6
2. A vármegye külső területi kapcsolatrendszerének vizsgálata	11
3. A vármegye belső területi kapcsolatrendszerének vizsgálata	13
4. Az ITP 2021-27 fejlesztési célterületeinek kijelölése - A vármegyei forrásfelhasználási módok	15
4.1 Az ERFA 11. cikk alapján kiemelt városok forrásfelhasználási módja	15
4.2 Egyéb forrásfelhasználási mód (Fejlesztési célterületek)	19
4.3 Kiemelt kedvezményezett forrásfelhasználási módja.....	22
4.4 Forrásösszesítés	25
5. A projektkiválasztás az ITP 2021-27 alapján – településdifferenciálás	28
5.1 Általános területi preferencia	28
5.2 Gazdaságfejlesztési preferencia	28
5.3 Turizmusfejlesztési preferencia	29
6. A Területi Kiválasztási Kritérium Rendszer szükségessége és kapcsolata az ITP 2021-27 dokumentummal	31
6.1 A vármegyei döntéshozatal rendszere	31
6.1.1 A döntéselőkészítés folyamata	31
6.1.2 A döntéshozatal folyamata	31
6.2 A vármegye által meghatározott kiválasztási kritériumok és azok kiválasztásának indoka	32
7. Az ITP 2021-27 monitoringja és indikátorvállalásai	34
8. Az ITP 2021-27 ütemezése.....	38

Ábrajegyzék

1. ÁBRA NÓGRÁD VÁRMEGYE TERÜLETFEJLESZTÉSI PROGRAMJÁNAK CÉLRENDSZERE	7
2. ÁBRA: A TOP PLUSZ HOZZÁJÁRULÁSA A VÁRMEGYEI TERÜLETFEJLESZTÉSI CÉLOK MEGVALÓSULÁSÁHOZ	9
3. ÁBRA: KIJELÖLT FEJLESZTÉSI CÉLTERÜLETEK.....	19

Táblázatjegyzék

1. TÁBLÁZAT: NÓGRÁD VÁRMEGYE TERÜLETFEJLESZTÉSI PROGRAMJÁNAK PRIORITÁSAI ÉS INTÉZKEDÉSEI	8
2. TÁBLÁZAT: FENNTARTHATÓ VÁROSFEJLESZTÉSBN FOGLALT VÁROSOK FORRÁSALLOKÁCIÓJA	16
3. TÁBLÁZAT: FENNTARTHATÓ VÁROSFEJLESZTÉS TÉMATERÜLETEKRE ALLOKÁLT FORRÁSAI.....	17
4. TÁBLÁZAT: A VIDÉKIES TÉRSÉG FORRÁSFELHASZNÁLÁSI MÓD TOP PLUSZ FORRÁSALLOKÁCIÓJA	21
5. TÁBLÁZAT: A KIEMELT KEDVEZMÉNYEZETT FORRÁSFELHASZNÁLÁSI MÓD TOP PLUSZ FORRÁSALLOKÁCIÓJA	24
6. TÁBLÁZAT: NÓGRÁD FORRÁSALLOKÁCIÓS TÁBLÁJÁNAK ÖSSZESÍTŐJE.....	25
7. TÁBLÁZAT: NÓGRÁD VÁRMEGYE TOP PLUSZ (2021-27) FORRÁSALLOKÁCIÓ	26
8. TÁBLÁZAT: LHH TÉRSÉG FORRÁSFELHASZNÁLÁSA PRIORITÁSOK SZERINT	27
9. TÁBLÁZAT: LHH JÁRÁS FORRÁSTERVEZÉSE OP TEMATIKUS CÉLKITŰZÉS ALAPJÁN.....	27
10. TÁBLÁZAT: TELEPÜLÉSDIFFERENCIÁLÁS ÖSSZEFOGLALÓ TÁBLÁJA	30
11. TÁBLÁZAT: TERÜLETI KIVÁLASZTÁSI KRITÉRIUMOK ÖSSZEFOGLALÁSA.....	33
12. TÁBLÁZAT: NÓGRÁD VÁRMEGYEI ITP INDIKÁTORVÁLLALÁSAI.....	35
13. TÁBLÁZAT: SALGÓTARJÁN MEGYEI JOGÚ VÁROS TVP INDIKÁTOR VÁLLALÁSA.....	36
14. TÁBLÁZAT: BALASSAGYARMAT VÁROS TVP INDIKÁTOR VÁLLALÁSA.....	37
15. TÁBLÁZAT: NÓGRÁD VÁRMEGYEI ITP PROJEKTEK ÜTEMEZÉSE	39

0. Verziókövetés

Jelen fejezetben az ITP 2021-27 első, kormány általi elfogadást követő változásokat ismertetjük időről időre, hogy milyen okból és milyen jellegű változások történtek az előző elfogadott verzióhoz képest, ezek a módosítások milyen okokra vezethetők vissza.

A 2021-2027 időszakra vonatkozó ITP első változatát az Ex Ante Tanácsadói Iroda Kft. készítette el.

A módosítások elfogadását követően az ITP 2021-27 dokumentumot új verziószámmal szükséges ellátni. A kormány által első alkalommal elfogadott ITP 2021-27 dokumentum viseli az 1.0 verziószámot. Amennyiben ezt követően olyan módosítás történik a dokumentumban, amely nem igényel kormánydöntést, csak az Irányító Hatóság jóváhagyását, abban az esetben a verziószám második számjegyét szükséges csak folytatólagos számozás mentén eggyel növelni. A verziószám első számjegye akkor emelkedik egyet, amikor új kormánydöntés születik a módosított ITP 2021-27 dokumentumról. Két kormánydöntés között csak a verziószám második számjegye változhat. Jelen módosítással a teljes dokumentumban az ÉFK-hoz való illeszkedésnek megfelelően aktualizálásra kerülnek a Felhívások kódszámjai

A **2.0 verzióban** szereplő ITP módosítás főbb okai az alábbiak voltak:

- 2022. február 23-án jelent meg, a „2021–2027 időszakra vonatkozó Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz pénzügyi keretének területi felosztásáról” szóló 1086/2022. (II. 23.) Korm. határozat, amely a vármegye forrásösszegének emelkedését tartalmazza, az ITP 1.0 verzióban megjelenítetthez képest.
- Változott az operatív program ERFA és ESZA Plusz alapok egymáshoz viszonyított aránya. Ebből adódóan csökkentésre került a TOP_Plusz-3.1.1-21 „Megyei foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések” és TOP_Plusz-3.1.3-23 „Helyi humán fejlesztések” című konstrukciók keretösszege. Az átcsoportosításra kerülő (ESZA+) forrás a TOP_Plusz-3.3.3-23 „Köznevelési infrastruktúra fejlesztése” című felhíváson (ERFA) kerül felhasználásra.
- Az előző bekezdésben jelölt változások kihatással voltak a fenntartható városfejlesztési eszköz hasonló fejlesztési területeire. Csökkent az egyes városok TOP Plusz 3.2.1 „Fenntartható humán fejlesztések” kerete, míg ugyanezzel az összeggel megemelkedett a TOP-Plusz-3.4.1 „Fenntartható humán infrastruktúra” kerete, amely növekményből dedikáltan a közoktatási intézmények fejlesztését szükséges finanszírozni. Az 1. prioritáson is történt forrásátcsoportosítás (TOP_Plusz-1.2.1-21-ről 2 Mrd forint került átcsoportosításra a TOP_Plusz-1.3.2-21 felhívásra) a fenntartható városfejlesztési eszköz vonatkozásában.
- A TOP_Plusz-6.1.2 konstrukció számú, „4 és 5 számjegyű utak fejlesztése” című, és a TOP_Plusz-2.1.1-21 „Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítései” c. felhívás esetében többletforrás bevonásával módosult a felhívások keretösszege. Utóbbi felhasználhatósága kizárólag gyógyfürdők (fürdők) energetikai fejlesztésére fordítható.
- A TOP Plusz két új felhívással, a TOP_Plusz-6.1.4 „Aktív turizmus fejlesztése” és a TOP_Plusz-3.3.3 „Köznevelési infrastruktúra fejlesztése” cíművel bővült
- A TOP_Plusz-3.3.3-23 „Köznevelési infrastruktúra fejlesztése” című felhívással összefüggésben, a kiemelt kedvezményezett kör kibővült a Tankerületi Központokkal.

A 2.0 verzió végül nem került Kormány elé benyújtásra.

A **3.0 verzió** készítésének indoka, hogy az Európai Bizottság a TOP Plusz dokumentumot módosításokkal, változtatásokkal fogadta el 2022. év végén, amelynek főbb kihatásai az ITP-re az alábbiak voltak:

- A TOP Plusz 1.1 intézkedésből önálló prioritás jött létre TOP Plusz 6. prioritási tengelyként. A prioritások új megnevezése: 1. prioritás: Élhető vármegye; 6. prioritás: Versenyképes

vármegye. Továbbá az 1. prioritás új felhívással bővült TOP_Plusz-1.1.1 „Klímatudatosság, éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás” címmel.

- A TOP Plusz vármegyékre jutó indikatív forráskeretének legalább 65%-át a legkevésbé fejlett négy régióban szükséges felhasználni.
- A TOP Plusz vármegyékre jutó indikatív forráskeret legalább 10%-át a komplex programmal fejlesztendő járásokban (36 db LHH járás) szükséges felhasználni.
- A 4 és 5 számjegyű, állami tulajdonban lévő közutak fejlesztésére a TOP Plusz 1. és 6. prioritások együttes keretösszegének legfeljebb 15%-a fordítható.
- A program a 36 db komplex programmal fejlesztendő járás területén megvalósuló beruházások támogatására fordítja az alap- és középfokú köznevelési intézmények, valamint a helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztésére tervezett, TOP Plusz keretösszeg legalább 15%-át.
- A TOP Plusz további két új felhívással, a TOP_Plusz-1.2.4 „Szegregált városi területekről integrált területekre költözés támogatása (PILOT)” és a TOP_Plusz-2.1.3 „Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése (kombinált)” cíművel bővült.
- Az átalakított struktúra miatt egyes felhívások kódszámai megváltoztak.
- Magyarország Alaptörvényének 11. módosítása tartalmazza az ország területi tagozódására vonatkozó rendelkezések megváltoztatását is; a történelmi hagyományokra, a történelmi alkotmányunk vívmányaira való tekintettel a 4. cikk pontjai szerint a „megyékre” szövegrész helyébe a „vármegyékre” szöveg lépett.

A 4.0 verzió készítésének indokai az alábbiakban foglalhatóak össze:

- IH által jóváhagyott forrásátcsoportosítások: Az „Aktív turizmus fejlesztése” felhívás teljes vármegyei kerete a kiemelt kedvezményezett forrásfelhasználási módra került átcsoportosításra
- az 1. és 2. prioritáson betervezett új kombinált felhívások bevezetése,
- Elkészültek és jóváhagyásra kerültek az FVS városok TOP Plusz Városfejlesztési Programtervei, ezáltal a benne foglalt indikátor vállalások ITP-be történő beépítése megvalósult.
- A TOP Plusz Monitoring Bizottság egyes felhívások esetében már elfogadta a TKR kiválasztási kritériumokat, ezeknek beemelése az ITP-be jelen módosítás folyamán megtörténik. (lásd. Függelékek)

Az 5.0 verzió készítésének főbb okai az alábbiakban foglalhatóak össze:

- Az IH által jóváhagyott forrásátcsoportosítások:
 - a TOP_Plusz-6.1.1 felhívás keretösszegéből került átcsoportosításra a TOP_Plusz-6.1.3 felhívás keretösszegére
 - a TOP_Plusz-6.1.1 felhívás keretösszege módosult, mely a TOP_Plusz-6.1.4 felhívás keretösszegén realizálódott
- **1356/2024. (XI. 21.) Korm. határozat** a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz 1. számú módosítása alapján az OP célindikátorok módosításának átvezetése

1. Az Integrált területi program (ITP 2021-27) viszonya a területfejlesztési program céljaihoz

Nógrád vármegye 2021-2027 időszakra szóló Területfejlesztési Programja 2021. márciusában készült el és 2021. június 16-án miniszteri jóváhagyással került elfogadásra.

Nógrád vármegye 2030-ra megfogalmazott jövőképe egy ZÖLD NÓGRÁD MEGYÉT vízió. Ez alatt egy olyan egészséges, tiszta, komfortos lakó-, pihenő és gazdasági környezetet értünk, melynek állapota hosszútávon fenntartható.

Nógrád megye Területfejlesztési Konceptiójának (2021-2027) javaslattevő fejezete rávilágít, hogy az elmúlt évek jól látható fejlődési folyamatot tükröznek, azonban a felzárkóztatás stratégiák nem voltak elegendők ahhoz, hogy a megye gazdasági-társadalmi helyzete jelentős javulást mutasson, az elért fejlődési ütemmel a vármegye nem tudja utolérni az ország átlagos mutatóival rendelkező térségeit sem. A gazdasági aktivitás jelentős mértékben nem fokozódott, a kedvező gazdasági folyamatok ellenére az egy főre eső GDP vonatkozásában a vármegye gyengén teljesít. Ezért a TOP_PLUSZ forrásainak bevonásával lehetőség kínálkozik a helyi gazdaságfejlesztés kiaknázására és az utak fejlesztésére, továbbá közvetve a bölcsődei fejlesztésekre. A foglalkoztatás javulása pozitív változást mutat az elmúlt időszakban, a további szintentartáshoz és fejlődéshez a foglalkoztatási-gazdasági együttműködések jó lehetőséget teremtenek. A vármegye aprófalvas településszerkezetéből adódóan szükséges a települések önálló funkciójának, szolgáltatásának megtartása, ezek fejlesztésére élhető település, egészségügyi és szociális fejlesztések és energetikai korszerűsítés kiváló opcióként lehetőséget biztosít. Az utóbbival pedig a klímaturatosság is előtérbe kerül, mely Nógrád vármegye esetében karakterként megjelenik, a kedvező környezeti és klímatis adottságokkal, gazdag természeti és kulturális örökséggel. A vármegyén belül leszakadó pozícióban továbbra is a komplex programmal fejlesztendő Szécsényi járás található, A foglalkoztatási gondok nem csak a munkahelyek hiányából, hanem az alacsony képzett lakosságból is adódnak, ebből következően gazdaságélénkítésre és humán fejlesztési beavatkozásokra is szükség van. Ebben a helyzetben a program offenzív fejlesztési logikára tesz javaslatot, amely az erősségekre és a lehetőségekre alapoz egy tematikusan felépített célrendszer mentén. A program célrendszerét és logikai összefüggéseit az alábbi ábra ismerteti:

1. ÁBRA NÓGRÁD VÁRMEGYE TERÜLETFEJLESZTÉSI PROGRAMJÁNAK CÉLRENDSZERE

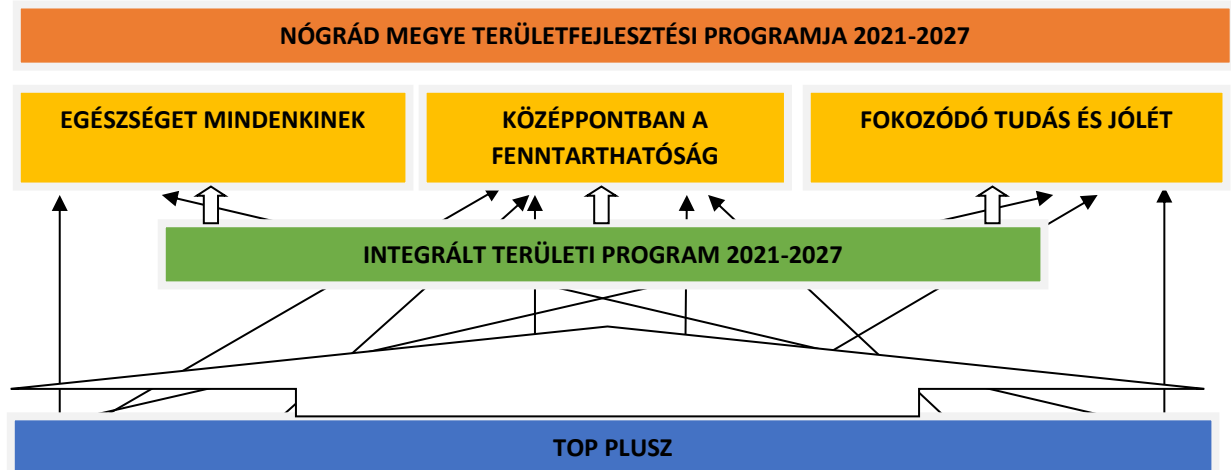
Nógrád vármegye területfejlesztési programja a kitűzött célok megvalósítása érdekében öt prioritást jelölt ki. A program prioritásait, intézkedéseit, illetve az intézkedések vármegyei fő célterületeit az alábbi táblázat foglalja össze:

PRIORITÁS / INTÉZKEDÉS	CÉLTERÜLET
1. PRIORITÁS: Népesség minőségi gyarapodása	
1.1. intézkedés: Hátrányos helyzetű célcsoportok foglalkoztathatóságát javító képzési és humán fejlesztési programok	Teljes vármegye
1.2. intézkedés: Munkavállalók képzési programja	Teljes vármegye
1.3. intézkedés: Szociális városrehabilitációhoz és telep programhoz kapcsolódó életvitel-beli és mentális támogatás, képzés	Teljes vármegye
1.4. intézkedés: Helybe hozott egészségügyi szűrőprogramok	Teljes vármegye
1.5. intézkedés: Tehetség gondozás és pályaorientáció vármegyei hálózatának fejlesztése	Teljes vármegye
1.6. intézkedés: Digitális tudás fejlesztése	Teljes vármegye
1.7. intézkedés: Új és fejlesztendő gazdasági ágazatok szakképzési feltételeinek javítása	Teljes vármegye
1.9. intézkedés: Gazdaságilag aktív polgárok letelepedésének ösztönzése	Teljes vármegye

2. PRIORITÁS: Növekvő versenyképességű gazdaság	
2.1. intézkedés: Helyi vállalkozások versenyképességének növelése	Teljes vármegye
2.2. intézkedés: Helyi vállalkozások innovációs képességének javítása és kapacitásainak bővítése	Teljes vármegye
2.3. intézkedés: Mezőgazdasági és élelmiszeripari kisüzemek létrehozásának és fejlesztéseinek támogatása	Teljes vármegye
2.4. intézkedés: Új vállalkozások létrejöttének támogatása	Teljes vármegye
2.5. intézkedés: Kiemelt vármegyei ágazatokat támogató alap	Teljes vármegye
2.6. intézkedés: Vállalkozások termelési, szolgáltatási, innovációs és értékesítési együttműködéseinek ösztönzése	Teljes vármegye
2.7. intézkedés: Körforgásos gazdaság fejlesztéseinek támogatása	Teljes vármegye
2.8. intézkedés: Kiemelt vármegyei turisztikai ágazatok fejlesztéseinek támogatása	Teljes vármegye
2.9. intézkedés: Gazdaságfejlesztési és innovációs ökoszisztéma fejlesztése	Teljes vármegye
3. PRIORITÁS: Környezeti állapot javítása, Nógrád zöld jellegének erősítése	
3.1. intézkedés: Nógrádi települések klímabarát fejlesztései	Teljes vármegye
3.2. intézkedés: Épületek energetikai korszerűsítése a településeken	Teljes vármegye
3.3. intézkedés: Közműhálózat-fejlesztések a nógrádi településeken	Teljes vármegye
3.4. intézkedés: Elektromobilitás fokozása a közösségi közlekedésben és a turizmusban	Teljes vármegye
3.5. intézkedés: Megújuló energia helyi termelésének bővítése	Teljes vármegye
3.6. intézkedés: Természeti környezet állapotának javítása a településeken kívül	Teljes vármegye
4. PRIORITÁS: Marasztaló, vállalkozóbarát élettér	
4.1. intézkedés: Települési humán infrastruktúra és szolgáltatások fejlesztése	Teljes vármegye
4.2. intézkedés: Fenntartható vármegyei közlekedésfejlesztés	Teljes vármegye
4.3. intézkedés: Térségközpontok megközelítését szolgáló közlekedési fejlesztések	Teljes vármegye
4.4. intézkedés: Okos és Z-generációt vonzó megoldások elterjesztése a településeken	Teljes vármegye
4.5. intézkedés: Üzleti infrastruktúrák bővítése	Teljes vármegye
5. PRIORITÁS: Hátrányos helyzetű települések és a megyeszékhely leszakadásának megállítása	
5.1. intézkedés: Salgótarján urbanisztikai megújulása	Salgótarján Megyei Jogú Város
5.2. intézkedés: Salgótarján bekapcsolása a nemzetközi sportéletbe	Salgótarján Megyei Jogú Város
5.3. intézkedés: Hajtástechnológiai Tudományos és Technológiai Park létrehozása Salgótarjánban	Salgótarján Megyei Jogú Város
5.4. intézkedés: Salgótarján második értelmiségvonzó programja	Salgótarján Megyei Jogú Város
5.5. intézkedés: Szécsényi járás szociális gazdaságfejlesztési programja	Szécsényi járás
5.6. intézkedés: Mezőgazdasági és élelmiszeripari vállalkozások ösztönzése a Szécsényi járásban	Szécsényi járás

**1. TÁBLÁZAT: NÓGRÁD VÁRMEGYE TERÜLETFEJLESZTÉSI PROGRAMJÁNAK
PRIORITÁSAI ÉS INTÉZKEDÉSEI**

A vármegyei Integrált Területi Program szorosan illeszkedik az alapjául szolgáló vármegyei területfejlesztési programhoz, annak megvalósulását segíti elő a finanszírozást részben biztosító TOP Plusz vonatkozásában. Vagyis a vármegyei ITP szerepe, hogy metszetét adja a két dokumentumban szereplő fejlesztési prioritásoknak, bemutatva azt, hogy a 2. ábrában szereplő intézkedések megvalósulásához mely TOP Plusz intézkedések indikatív forrásai járulhatnak hozzá. Ezt a logikai összefüggést, illetve a két dokumentum céljainak illeszkedését az alábbi ábra szemlélteti:

2. ÁBRA: A TOP PLUSZ HOZZÁJÁRULÁSA A VÁRMEGYEI TERÜLETFEJLESZTÉSI CÉLOK MEGVALÓSULÁSÁHOZ

Az Integrált Területi Program összeállítása két lépésben történt. Az **előkészítés fázisában** elemeztük a vármegye általános helyzetét, alkalmazva a területfejlesztési koncepció és program készítése során használt statisztikai elemzéseket, egyéb stratégiákból átemelt megállapításokat. A második, **tervezési fázisban** meghatároztuk a fejlesztési irányokat a TOP Plusz szakmai tartalma alapján.

A dokumentum készítése során figyelembe vettük a vármegye területfejlesztési koncepció és program – Partnerségi Terv alapján elvégzett - társadalmasítása során beérkezett véleményeket, javaslatokat. Mivel az ITP tartalma kizárólag a TOP Plusz keretében tervezett projekteket érinti, Nógrád Vármegye Önkormányzata 2020. októberében a vármegye települési körében előzetesen felmérte a 2021-2027 időszak fejlesztési igényeit. Az önkormányzat - a járványhelyzetre figyelemmel - elektronikus levélben kereste meg az összes Nógrád vármegyei települési önkormányzatot és kérte adatszolgáltatásukat a 2021-2027 időszakban megvalósítani kívánt fejlesztéseikről. A megkeresés elsősorban a TOP-ban (2014-2020) támogatott tevékenységekre koncentrált. Annak ismeretében, hogy a 2021-2027-re vonatkozó területi operatív program még nem volt véglegesítve, és az Európai Unióval folyamatban voltak a tárgyalások, az előzetesen rendelkezésre álló információk alapján határozta meg az

önkormányzat azokat a fejlesztési irányokat és felhívásokat, amelyek a következő támogatási időszakban nagy valószínűséggel meg fognak jelenni a TOP Plusz-ban.

Nem zárta ki azonban annak lehetőségét, hogy a települési önkormányzatok olyan fejlesztési igényekkel jelentkezzenek, amelyek bármilyen fennálló kapacitáshiány felszámolásához szükségesek, vagy a település fejlődése szempontjából nagy jelentőséggel bírnak, amennyiben azok megoldására eddig nem volt lehetőség sem a TOP-ban, sem más támogatási konstrukcióban. Az egyik fontos következtetés az volt, hogy a belterületi önkormányzati utak felújítása általános és sürgős települési igénynek tekintendő.

A fejlesztési igények felmérése során a projektek célján túl, azoknak előkészítettségére és forrásigényére történt adatbekérés. A projektgyűjtés eredményei alapján történt az ITP-ben az egyes prioritások forrásainak alábontása.

Az ITP kötelező társadalmi véleményeztetésére jogszabály nem kötelezi Nógrád Vármegye Önkormányzatát, azonban a teljes tervezési folyamat átláthatósága, illetve az érintettek vélemény nyilvánításának biztosítása érdekében megjelentette annak előzetes egyeztetési változatát saját honlapján 7 nap időtartamra. A hirdetményre helyi médiumok segítségével hívta fel az érdeklődők figyelmét. A társadalmi vita során beérkezett vélemények értékelésre kerültek.

A jelenlegi verzió készítése alkalmával folyamatos volt az együttműködés a vármegyében működő tankerületi központokkal a TOP_Plusz 3.3.3 felhívással összefüggésben, a köznevelési infrastruktúra fejlesztésére fordítható források területi lehatárolása (Komplex programmal fejlesztendő járások, Fenntartható városfejlesztési eszköz) vonatkozásában. Ezáltal biztosítottnak látszik a komplex programmal fejlesztendő járás esetében, hogy az OP által elvárt országos arányt a vármegye vonatkozásában is teljesítsük.

A TOP_Plusz 6.1.4 Aktív turizmus fejlesztése felhívás vonatkozásában is érvényesítésre kerül az ITP turisztikai preferenciája, amelynek értelmében a turizmusfejlesztési projektek értékelésében előnyt élveznek azok a települések, amelyek a Magyar Turisztikai Ügynökség által nevesített turisztikai fejlesztési térségekben található, illetve a Novohrad-Nógrád Geoparkhoz, vagy a Cserhát Naturparkhoz tartoznak.

A TOP_Plusz-1.1.1 Klímatudatosság, éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás és TOP_Plusz-1.2.4 Szegregált városi területekről integrált területekre költözés támogatása (PILOT) új konstrukciók esetében a felhívástervezetek tartalmának megismerését követően és az árfolyamnyereségből a jövőben remélhetőleg megteremtődő forrásbővülés ismeretében kerülhet sor. Az ITP 3.0 képest nem történt változás, sajnos továbbra sem teremtődött rá forrás.

Nógrád Vármegye Önkormányzata 2021 júniusában fogadta el az Integrált Területi Programot, majd felülvizsgálatokat követően annak változatait. A Közgyűlési határozatok és elfogadások időpontjai lentebb találhatóak:

- 13/2021(VI.17.) Kgy. határozat 2021. június 17.
- 1781/2021. (XI.2.) Korm határozat 2021. június 17.
- 31/2022. (IV.28.) Kgy. határozat 2022. április 28.
- 12/2023. (III.29.) Kgy. határozat 2023. március 29.
- 1196/2023 (V.15.) Korm határozat. 2023. május 15.
- 22/2024. (IV.25.) Kgy. határozat 2024. április 25.
- 1274/2024. (IX. 12.) Korm. határozat 2024. szeptember 12

A Közgyűlés által elfogadott ITP az alábbi linken élhető el:

<https://nograd.hu/onkormanyzat/teruletfejlesztes/nograd-megye-integralt-területi-programja>

2. A vármegye külső területi kapcsolatrendszerének vizsgálata

Az ITP külső kapcsolatrendszerében a szomszédos vármegyéket, illetve a határon túli térséget szükséges megemlíteni. Ezen kapcsolatok mentén fennállnak olyan találkozási pontok, amelyek befolyásolhatják a vármegyei forrástervezést. Nógrád vármegye területét területfejlesztési szempontból kiemelt térség nem érinti.

A szomszédos vármegyékkel tervezett közös fejlesztések elsősorban a közlekedés, a vízgazdálkodás, a turizmus, illetve a foglalkoztatás területein jelennek meg.

A vármegyéket összekötő térségi utak fejlesztése nem a TOP Plusz forrásaiból történik, azonban a helyi ráhordás megfelelő szintű biztosítása fontos cél, kiemelten a munkába járás feltételeinek, illetve a turisztikai látványosságok megközelíthetőségének javítása érdekében. A kerékpárút fejlesztések esetén szem előtt kell tartani, hogy a megépített szakaszok hálózatot alkossanak ne csak vármegyén belül, hanem azon túl is.

A Nógrád vármegyei munkavállalók számára fontos munkaerőpiaci potenciált jelentenek a Pest és Heves vármegyei nagyvállalatok (Hatvan, Gyöngyös, Vác, Göd). A nógrádi cégeknél sok esetben a bérszintre is komoly hatással vannak ezek a konkurens foglalkoztatók. A vármegyei foglalkoztatási paktumok megfelelő keretet tudnak biztosítani ahhoz, hogy a munkaerőpiaci mozgások összehangolásával ideális helyzet alakuljon ki a munkaerő áramlás és bérezés területén, javítva a nagyobb térség foglalkoztatási helyzetét.

A Nógrád vármegye területét érintő, Magyar Turisztikai Ügynökség által kijelölt kiemelt turisztikai térségek – Budapest környéke és Mátra-Bükk - összefüggnek Pest, illetve Heves és Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyék területeivel. Esetükben a tervezett fejlesztéseket, illetve a meglévő és fejlesztett attrakció és szolgáltatási elemek menedzselését térségi szinten összehangolni szükséges. Vármegyei szinten kiemelt figyelmet kell fordítani azokra a fejlesztési igényekre, amelyek ilyen térségi rendszereken belül kerülnek hasznosításra. Kifejezetten igaz ez a TOP_Plusz-6.1.4 „Aktív turizmus fejlesztése” című felhívásra benyújtani tervezett támogatási igényekre.

Nagyobb térségi rendszerben született meg a hat vármegyét átfogó Északkelet-magyarországi Gazdaságfejlesztési Zóna fejlesztési stratégiája, amely a megyei jogú városok fejlesztését is kiemelten érinti. A komplex program megvalósításának célja, hogy a gazdaságilag és kulturálisan is integráns területet képező történelmi régiók – a fejlesztéshez csatlakozó határon túli területek bevonásával – újra sikeres és nemzetközi szinten versenyképes gazdasági zónává forrjanak össze. Nógrád vármegye a régió „nyugati kapuja”, illetve határmenti elhelyezkedésénél fogva biztosítja a felvidéki területek bekötését. A regionális szintű ipari és K+F+I, illetve agrárközpontok környezetében a vármegye elsősorban rés piacok betöltését célozza, mint a prémium élelmiszerek, kézműves termékek gyártása, vagy az ezüstművészet. A turizmusban a gazdasági dinamika ellensúlyozásaként a rekreáció és a slow life élményét kínálja a zóna munkavállalói számára.

Nógrád vármegye két fő vízfolyása, amely több vármegye területét is érinti, a Zagyva és az Ipoly folyók. A közös vizek nem kizárólag vízgazdálkodási, árvízvédelmi, környezetvédelmi együttműködést kívánnak meg, hanem teret biztosítanak közös vízi és kerékpáros turisztikai fejlesztéseknek is. Az Ipoly, mint határfolyó, nem csak Pest megyével, hanem a határon túli területekkel közös együttműködést is szükségessé teszi.

Nógrád vármegye 2021-2027-re szóló területfejlesztési koncepciója kitörési pontként jelöli meg a határtérség periférikus jellegének csökkentését a határon átnyúló közlekedési utak fejlesztésével. A közúti és vasúti fejlesztések, az Ipoly folyón átívelő új hidak biztosítják, hogy Nógrád vármegye be tudjon kapcsolódni a közép-európai gazdasági vérkeringésbe. Ezeket a fejlesztéseket nem a TOP Plusz finanszírozza, ugyanakkor a helyi hálózatnak biztosítani kell a megfelelő ráhordást. A vármegyei kerékpárút hálózat bővítésében kiemelt szerepet kell, hogy kapjon az Ipoly völgye, ahol az aktív turizmus több módja össze tud kapcsolódni (kerékpáros, vízi, lovas és horgász turizmus). Az Ipoly

tekintetében ugyanakkor - minden típusú fejlesztésnél - figyelmet kell fordítani a Ramsari területek védelmére, ahol számos, fokozottan védett madárfaj él.

Nógrád vármegye és Besztercebánya megye együttműködésében kiemelt helyen áll a turizmus. Ennek egyik nevesített célterülete a világon egyedülként határon átnyúló Novohrad-Nógrád Geopark. A TOP Plusz keretében megvalósuló turisztikai fejlesztéseknél fontos támogatási szempont, hogy határon átnyúló rendszerekhez is kapcsolódjanak, és célcsoportként be tudják vonzani a határon túli területek lakosságát. Az INTERREG magyar-szlovák együttműködési programjából közösen finanszírozott jelentősebb fejlesztéseket a TOP Plusz kisebb kapcsolódó helyi projektekkel tudja támogatni.

A területfejlesztési koncepcióban definiált kitörési pont – a határtérség periférikus jellegének csökkentése – elsősorban a gazdaságfejlesztés területén hozhat pozitív változást. Ehhez azonban az is szükséges, hogy összehangolt tervek mentén, egymással szinergiában történjen meg az üzleti infrastruktúrák fejlesztése, beleértve az iparterületeket, inkubátorokat és a barnamezős területek ilyen célú revitalizációját.

Ha nem is jelentős mértékű, de határon átnyúló viszonylatban megfigyelhető munkaerő mobilitás, legfőképpen a magyar lakta területekről Nógrád vármegye irányába. Ezért a munkaerőpiac is egy olyan terület, ahol érdemes az együttműködést kiterjeszteni a foglalkoztatási paktumok keretében.

Az elmúlt időszakban a városfejlesztésben nem jelent meg markánsan a határon túli „tükörvárosokkal” történő összehangolás. A hatékony forrásfelhasználás, a bővülő városi funkciókínálat, a szinergiában történő vonzerőnövelés érdekében javasolt Salgótarján és Losonc, illetve Balassagyarmat és Nagykürtös integrált fejlesztési stratégiáinak egyeztetése, harmonizálása.

Salgótarján Megyei Jogú Város esetében önmagában is összehangolást igényel a Modern Városok Program (MVP), illetve a TOP Plusz forrásainak felhasználása. Az integrált városfejlesztési stratégiát úgy kell megújítani, hogy a két program tervezett projektjei egymást erősítve járuljanak hozzá a vármegyeszékhely helyzetének javulásához és vonzerejének növekedéséhez.

A TOP forrásait jól kiegészítették a Magyar Falu Program kisléptékű fejlesztéseket támogató pályázatait, amelyek például az intézmények modern eszközökkel való felszerelését, a közösségi élet fellendítését, vagy a falusi kisvállalkozások fejlesztéseit segítik. A Nógrád vármegye települések eddig nagyon sikeresen szerepeltek ezeken a pályázatokon, és továbbra is számítanak a program támogatására.

3. A vármegye belső területi kapcsolatrendszerének vizsgálata

Nógrád vármegye belső települési kapcsolatrendszerét a vármegye, a járások és a járasszékhely városok kicsi mérete az átlagostól eltérővé teszi. A vármegye nyugati és déli részein nagyon erősen jelentkezik a főváros vonzása, melyet a közlekedési fejlesztések tovább erősítenek. A megyén belül a fókuszált városkijelölés módszertanát követve, mindössze két városnak, Salgótarjánnak és Balassagyarmatnak van térszervező ereje.

Az ERFA rendelet 11. cikke szerint integrált módon fejlesztendő városok kiválasztásáról a vármegyei területfejlesztési program 6.1.2. fejezete szól részletesen. Hármasszempontrendszer alapján – a városok besorolása és mérete, térszervező ereje, illetve Integrált Településfejlesztési Stratégia megléte és sikeres alkalmazása – a programdokumentum Salgótarján és Balassagyarmat városokat jelöli ki az eszköz alkalmazására.

A közigazgatási és közszolgálati funkciók, egészségügyi, kereskedelmi, közoktatási, rendvédelmi, építésügyi, kulturális, szociális, munkaügyi intézmények, valamint a kereskedelem és a piaci szolgáltatások jelenlétét tekintve térségi jelentőségű funkcionális központként Nógrád megyében Salgótarján és Balassagyarmat értelmezhető. A két funkcionális központ a vármegye ütőereit jelentő 21, illetve 22 sz. főközlekedési utak mentén fekszik.

A városok méretéből adódóan Nógrád megyében nincs agglomerációs térség, hacsak nem említjük meg a budapesti agglomerációt, amely gyors terjeszkedésének köszönhetően lassan eléri a vármegyehatárt. A Magyarország településhálózatát bemutató „Agglomerációk, településegységek” (2014) kiadvány szerint Salgótarján esetében nagyvárosi településegységes található a megyeszékhely környezetében, amely tíz településből áll. Balassagyarmat esetén még nagyvárosi településegységesről sem beszélhetünk, ráadásul a város térségének fele a szlovák határon túl található. A területfejlesztési program várostérségekről szóló 6.1.3. fejezete ez alapján nem tartja indokoltnak agglomerációs térségére vonatkozó önálló fejlesztési terület lehatárolását.

A város-vidék kapcsolat erősítése, a szinergiák érvényesítése, illetve a párhuzamosságok elkerülése érdekében Nógrád Vármegye Önkormányzata előnyben kívánja részesíteni azon vármegyei fejlesztéseket, amelyek kapcsolódnak a fenntartható városfejlesztés keretében megvalósuló beruházásokhoz és programokhoz. Előnyt élveznek ezáltal a kapcsolódó hálózatos fejlesztések, az erőforrások kihasználását javító együttműködések, vagy az egymásra épülő programok, kezdeményezések a kiemelt városok, illetve a kapcsolódó települések vagy település-egységek között.

A város-vidék kapcsolatokat tekintve a járasszékhely városok és a környező települések között szokványos kapcsolatok állnak fenn, a városok a járás közigazgatási, oktatási, kulturális, kereskedelmi, egészségügyi és foglalkoztatási központjai. A helyi önkormányzatok együttműködésében a kötelező feladatellátás áll a középpontban, mellyel racionalizálni tudják szűkös erőforrásaikat. Fejlesztéseik tervezésében a települések a hálózatos projektek (pl. kerékpárút, szennyvízhálózat) esetén alkotnak konzorciumot, sok esetben nem belső indíttatásból, hanem a pályázatok nyertessége érdekében.

Eltérő típusú együttműködés figyelhető meg a földrajzi mikrotérségeken belül (pl. Karancs-völgye, Dobroda-völgye, Belső-Cserhát, Börzsönyalja), ahol a települések kulturális hagyományok alapján tartják fontosnak az összetartozást, identitás erősítő érdekszövetségeket alkotva.

Gazdasági vonatkozásban kiemelést érdemel a szabad vállalkozási zóna, amelybe a vármegye hat járásából négy tartozik (Salgótarjáni, Bátorterenyei, Pásztói és Szécsényi járás). A preferált térség belső együttműködésének erősítésében fontos szerepet vállalt a TOP keretében létrejött Nógrádi Szabad Vállalkozási Zóna helyi foglalkoztatási paktum. A zónában igénybe vehető kedvezmények kiüresedésével, a magyarországi szabad vállalkozási zóna települések számának növekedésével azonban nem tudott létrejönni egy olyan markánsan megkülönböztethető, egységes gazdaságfejlesztési térség, amely koncentrált figyelmet tud irányítani a beruházási lehetőségekre.

Nógrád vármegye egészét tekintve megállapíthatjuk, hogy kisméretű, döntően aprófalvas területén belül nincsenek markáns különbségek. A vármegye hat járása közül öt a kedvezményezett járás kategóriába sorolt, a Szécsényi járás egyedülként tartozik a komplex programmal fejlesztendő járások közé. **A TOP**

Plusz kiemelten támogatja a komplex programmal fejlesztendő járásokat, mely törekvést területi preferenciák biztosításával Nógrád Vármegye Önkormányzata is követni szándékozik. Ez a pozitív megkülönböztető elbánás nem önálló forrásfelhasználási módban, hanem az értékelési rendszer által biztosított előnyökben mutatkozik meg.

A Szécsényi járás esetében számos olyan humán fejlesztési beavatkozás indokolt, amelyet a TOP Plusz mellett ágazati programokból szükséges finanszírozni. A foglalkoztatási helyzet javításához itt a foglalkoztathatóságot javító beavatkozásokra is szükség van.

4. Az ITP 2021-27 fejlesztési célterületeinek kijelölése - A vármegyei forrásfelhasználási módok

A TOP Plusz keretében a vármegyék lehetőséget kapnak arra, hogy az előbbieken beazonosított térségi kategóriákra védett forráskeretet különítsenek el az allokált vármegyei forráskeretből. Az ERFA 11. cikk értelmében továbbá a vármegye megadhatja a lehetőséget a fenntartható városfejlesztési eszköz keretében kijelölt városok számára, hogy fejlesztéseiket saját stratégiájuk (ITS) szerint hajtsák végre.

4.1 Az ERFA 11. cikk alapján kiemelt városok forrásfelhasználási módja

Nógrád Vármegye Önkormányzata egyeztetéseket folytatott a városfejlesztési eszköz alkalmazásával kapcsolatban az előző pontban megjelölt két város önkormányzatával, amelyek a fókuszált városkijelölés módszertanával kerültek kiválasztásra. Ennek célja részben a fejlesztési igények felmérése, részben pedig a várostérrel való együttműködés lehetőségének átgondolása volt. Mind Salgótarján Megyei Jogú Város, mind Balassagyarmat Város Önkormányzata szándékát fejezte ki az ERFA 11. cikk eszközének alkalmazására azzal, hogy az integrált településfejlesztési stratégiájukat megújítani szükséges. Mindkét város vezetése azt a megoldást támogatta, hogy az ITS alapú fejlesztés kizárólag a város közigazgatási területét érintse, a várostérrel fejlesztése tartozzon vármegyei kompetenciába.

Nógrád Vármegye Önkormányzata felhívta a városfejlesztési eszközt alkalmazó városok figyelmét arra, hogy az ITS megújítása során a vármegye és a város szoros együttműködése elvárt annak érdekében, hogy az általuk megvalósítani tervezett fejlesztések egymással szinergiában legyenek, városon túlmutató hatást elérve. A vármegye elvárása továbbá, hogy a városfejlesztési eszközt alkalmazó városok fejlesztéseikkel járuljanak hozzá a TOP Plusz keretében a vármegye által vállalt indikátorok teljesítéséhez.

Nógrád Vármegye Önkormányzata TOP Plusz forráskeretének terhére az alábbi összegeket allokálja az ERFA 11. cikk szerinti városfejlesztési eszköz alkalmazására:

Fenntartható város	1.3.1 Fenntartható városfejlesztési stratégiák támogatása (Ft)	1.3.2 Fenntartható városfejlesztés (Ft)	2.1.2 Fenntartható energiahatékonyság (Ft)	2.1.6 Fenntartható energiahatékonyság (kombinált)	3.2.1 Fenntartható humán fejlesztések (Ft)	3.4.1 Fenntartható humán infrastruktúra (Ft)	6.2.1 Fenntartható versenyképes városfejlesztés (Ft)	Fenntartható ERFA összesen (Ft)	Fenntartható ESZA összesen (Ft)	Fenntartható összesen (Ft)
Salgótarján MJV	80 000 000	5 486 141 599	990 413 384	-	1 212 502 418	2 437 000 953	950 000 000	9 943 555 936	1 212 502 418	11 156 058 354
Balassagyarmat	80 000 000	4 347 674 332	490 586 616	-	600 539 169	1 207 101 072	800 000 000	6 925 362 020	600 539 169	7 525 901 189
Összesen	160 000 000	9 833 815 931	1 481 000 000	-	1 813 041 587	3 644 102 025	1 750 000 000	16 868 917 956	1 813 041 587	18 681 959 543

2. TÁBLÁZAT: FENNTARTHATÓ VÁROSFEJLESZTÉSBEN FOGLALT VÁROSOK FORRÁSALLOKÁCIÓJA

Fenntartható város	2.1.2 Fenntartható energiahatékonyság (Ft)	2.1.6 Fenntartható energiahatékonyság (kombinált)	3.4.1 Fenntartható humán infrastruktúra (Ft)		6.2.1 Fenntartható versenyképes városfejlesztés (Ft)
	Ebből: Fürdő/gyógyfürdő energetikai fejlesztésére tervezett forrás (Ft)	Ebből: Fürdő/gyógyfürdő energetikai fejlesztésére tervezett forrás (Ft)	Ebből: Állami alap- és középfokú köznevelési intézmények, illetve kollégiumok fejlesztésére tervezett forrás (Ft)	Ebből: Pedagógiai Szakszolgálat fejlesztésére tervezett forrás (Ft)	Ebből: 4-5 számjegyű utak fejlesztésére tervezett forrás (Ft)
Salgótarján MJV	0	0	678 004 578	0	0
Balassagyarmat	0	0	335 808 243	0	0
Összesen	0	0	1 013 812 821	0	0

3. TÁBLÁZAT: FENNTARTHATÓ VÁROSFEJLESZTÉS TÉMATERÜLETEKRE ALLOKÁLT FORRÁSAI

A TOP_PLUSZ- 3.4.1 „Fenntartható humán infrastruktúrán” belül, az összesen 1 013 812 821 Ft dedikált plusz forrás kizárólag a közoktatási intézmények fejlesztésére fordítható keretösszeg, amely Salgótarján MJV esetében 678.004.578 Ft, Balassagyarmatnál 335.808.243 Ft. Az operatív program ERFA és ESZA Plusz alapok egymáshoz viszonyított arányának korábbi változása miatt (amely az ITP 2.0 verzióban került átvezetésre) csökkent a „Fenntartható humán fejlesztések” ESZA forrása is (a vármegyei forrásváltozással azonos arányban!). Az ESZA csökkenés mértékével azonos összegben azonban megemelkedett a „Fenntartható humán infrastruktúra” ERFA forrása. Az emelés összege jelent meg a kiemelt városok esetében, kizárólag a közoktatási intézmények fejlesztésére fordítható keretösszegként, (A változás aránya városonként azonosan került érvényesítésre.)

Salgótarján Megyei Jogú Város Önkormányzata (mint megyeszékhely városként, a fenntartható városfejlesztésben foglalt város) és a Salgótarjáni Tankerületi Központ (mint a Nógrád Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat fenntartója) között, a közoktatási intézmények fejlesztésére fordítandó „Fenntartható humán infrastruktúra” keretösszegének felhasználásával kapcsolatban lefolytatott egyeztetések eredménye alapján az a döntés született (az intézmények műszaki állapotának és felújítási szükségességének figyelembevételével) hogy egyelőre nem terveznek a Pedagógiai Szakszolgálat fejlesztésével.

Továbbá (szintén a „2021–2027 időszakra vonatkozó Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz pénzügyi keretének területi felosztásáról” szóló 1086/2022. (II. 23.) Korm. határozat által biztosított többletforrások vonatkozásában) a fenntartható városfejlesztési eszközben érintett városok esetében:

- a gyógyfürdők fejlesztésére fordítható forráskeret, Nógrád Vármegye esetében nem releváns, ennek oka, hogy a vármegyében nincs olyan település, mely megfelelné a Felhívás által elvártaknak, így nem került tervezésre;
- a 4-5 számjegyű utak tekintetében, a közútkezelő által felállított szakmai javaslat alapján, a vármegyei utak minőségét és hálózatiszerepét figyelembe véve, nem került sor forrásallokációra.

A fenntartható városfejlesztési eszközben érintett városok, a 2021-2027 európai uniós támogatási időszakkal kapcsolatos tervezői tevékenységük során elkészítették a Fenntartható Városfejlesztési Stratégiájukat (FVS) és a Területi Városfejlesztési Programtervüket (TVP). Utóbbi dokumentumban kerültek rögzítésre a TOP Plusz forrásaiból finanszírozni kívánt projektjeik. A területi szereplő előzetesen véleményezte a fejlesztési dokumentumokat. Salgótarján Megyei Jogú Város esetében a 34/2022. (IV.28.) Kgy. határozatában, Balassagyarmat vonatkozásában pedig a 71/2022 (XI.15.) Kgy. határozatában állapította meg, hogy a TOP Plusz forrásra tervezett beavatkozási területek és célok, valamint azok költségterve illeszkedik a megyei önkormányzat területfejlesztési koncepciójához, programjához, valamint a vármegyei Integrált Területi Programhoz. Az említett fejlesztési dokumentumok, a TOP Plusz irányító hatóság által elvégzett minőségbiztosítási folyamaton mentek keresztül. Az ITP-ben szereplő forráskeretek Kormány által jóváhagyást követően kerülhet sor - a felhívások meghirdetésével - a támogatási kérelmek benyújtására. A Vármegyei Önkormányzati Hivatal és a fenntartható városfejlesztési eszközbe tartozó települések között már korábban is folyamatos volt a kapcsolat a fejlesztési dokumentumok egyeztetése és összehangolása okán. Az elkészült dokumentumok releváns részei beépítésre kerültek az ITP-be.

A táblázat adatai közül magyarázatra szorul a vidékies térség forrásfelhasználási mód esetén a szociális városrehabilitáció ERFA és ESZA elemeinek 0 Ft-os értéke. Ennek oka, hogy részben a szegregátumok hiányára, részben pedig az egyedi városfejlesztési célokra tekintettel a kiemelt városok forrásfelhasználási módjával érintett településeken túl más város nem jelezte ilyen jellegű fejlesztési igényét. A kiemelt városok közül Salgótarján kíván élni ezzel a támogatási lehetőséggel 400.000.000 Ft ERFA és 160.000.000 Ft ESZA forrás felhasználására tervezett értékben.

Új kódszámmal kerül bevezetésre a „TOP_Plusz- 2.1.6-24. Fenntartható energiahatékonyság (kombinált)” felhívás. A vármegyében a TOP_Plusz-2.1.1-21 felhívásra beérkezett támogatási igények

összege meghaladja a meghirdetett keretösszeget, így ezen felhívásra nem tudunk forrást allokálni, ezt tervezetten az árfolyamnövekményből tudjuk megtenni majd.

4.2 Egyéb forrásfelhasználási mód (Fejlesztési célterületek)

Az ERFA 11. cikk alá tartozó városokon túl a területi szereplők lehatárolhatnak egyéb összefüggő földrajzi célterületeket, melyekhez védett forráskeretet rendelnek. A 3. fejezetben bemutatott indoklás alapján, mely szerint a TOP Plusz forrásainak felhasználása tekintetében Nógrád megyén belül nem lelhetők fel markáns területi különbségek, Nógrád vármegye Önkormányzata nem kíván élni a célterületi lehatárolás lehetőségével. A vármegye a differenciálás eszközt a Területi Kiválasztási Kritérium Rendszer keretében fogja alkalmazni.

E döntés értelmében a városfejlesztési eszközt alkalmazó városokon kívül Nógrád megyében egyetlen fejlesztési célterület lesz, amely **„Vidékies térség”** összefoglaló néven az összes többi települést tartalmazza, melyek: Alsópetény, Alsótold, Bánk, Bárna, Bátortereny, Becske, Bér, Bercel, Berkenye, Bokor, Borsosberény, Buják, Cered, Csécse, Cserháthaláp, Cserhátsurány, Cserhátszentiván, Csesztve, Csitár, Debercsény, Dejtár, Diósjenő, Dorogháza, Drégelypalánk, Ecseg, Egyházasdengeleg, Egyházasgerge, Endrefalva, Erdőkürt, Erdőtarcsa, Érsekvadkert, Etes, Felsőpetény, Felsőtold, Galgaguta, Garáb, Héhalom, Herencsény, Hollókő, Hont, Horpács, Húgyag, Iliny, Ipolyszög, Ipolytarnóc, Ipolyvece, Jobbágyi, Kálló, Karancsalja, Karancsberény, Karancskeszi, Karancslapujtő, Karancsság, Kazár, Keszeg, Kétdobony, Kisbágyon, Kisbárkány, Kiseccet, Kishartyán, Kozárd, Kutasó, Legénd, Litke, Lucfalva, Ludányhalászi, Magyaréc, Magyarnándor, Márkháza, Mátramindszent, Mátranovák, Mátraszele, Mátraszőlős, Mátratereny, Mátraverebély, Mihálygerge, Mohora, Nagybárkány, Nagykeresztúr, Nagylóc, Nagyoroszi, Nemti, Nézsa, Nógrád, Nógrádkövesd, Nógrádmarcfalva, Nógrádmegyer, Nógrádsáp, Nógrádsipek, Nógrádszakál, Nőtincs, Pásztó, Órhalom, Ósagárd, Palotás, Patak, Patvarc, Piliny, Pusztaberki, Rákócziabánya, Rétság, Rimóc, Romhány, Ságújfalu, Sámsonháza, Somoskőújfalu, Sósartyán, Szalmatercs, Szanda, Szarvasgede, Szátok, Szécsénke, Szécsény, Szécsényfelfalu, Szendehely, Szenté, Szilaspogony, Szirák, Szuha, Szurdokpüspöki, Szügy, Tar, Terény, Tereske, Tolmács, Vanyarc, Varsány, Vizslás, Zabar.

A kijelölt fejlesztési célterületeket az alábbi térkép mutatja be:

3. ÁBRA: KIJELÖLT FEJLESZTÉSI CÉLTERÜLETEK

A „Vidéki térség” fejlesztési célterület (forrásfelhasználási mód) prioritásokra, intézkedésekre és a felhívásokra tervezett forrás megosztását az alábbi, (4. számú Táblázat) mutatja be. Ebben külön soron szerepelnek a TOP_Plusz-1.2.1 „Élhető települések”, a TOP_Plusz-3.3.1 „Gyermeknevelést támogató humán infrastruktúra fejlesztése” és a TOP_Plusz-3.3.2 „Helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése” c. felhívások esetében a főtevékenységekre allokált indikatív keretösszegek is. Ezek az ITP 3.0 számaihoz képest nem módosultak.

Szociális célú városrehabilitációra a korábbi ITP verziókban sem került sor forrásallokációra, mert a területi szereplő által végzett projektgyűjtés és igényfelmérés eredménye alapján, a szegregált területekkel sújtott és ezáltal jogosult településeknek kifejezetten nem volt szándéka ilyen jellegű projektek indítására. Erre vonatkozó települési igény azóta sem merült fel.

Az 1.2.4 „Szegregált városi területekről integrált területekre költözés támogatása (PILOT)” felhívás jelenleg 0 Ft-tal kerül tervezésre, mivel nem ismerünk olyan önkormányzatot, aki ilyen projekt megvalósítását tervezi. A felhívás megismerését követően amennyiben lesz igény támogatási kérelem beadására, árfolyamnövekmény felhasználásával kívánunk forrást allokálni a megvalósításhoz.

A TOP_Plusz-2.1.1-21 „Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése” felhíváskeretösszege kifejezetten a Gyógyfürdők energetikai korszerűsítése érdekében megemelésre került 1.972.085.889 Ft-tal. Mivel Nógrád vármegyében nincs olyan gyógyfürdő, amely a jelenleg hatályos felhívás feltételeinek megfelel, a plusz forrás felhasználásának lehetőségeiről továbbra is egyeztetést folytatunk az Irányító Hatósággal. A mostani ITP módosításban az ún. „gyógyfürdős” forrás egy külön beadási szakaszra van betervezve, 2024. év IV. negyedévére.

A 6. prioritás Helyi gazdaságfejlesztés intézkedésen belül történtek forrásátcsoportosítások annak érdekében, hogy források minél jobban kiszolgálják a vármegyén belül megjelenő és a területfejlesztési programokkal összhangban lévő fejlesztési igényeket. Ennek értelmében a TOP_Plusz-6.1.1 „Helyi gazdaságfejlesztés” konstrukció forráskeretéből első körben 100 000 000 forint a TOP_Plusz-6.1.3 konstrukció „Helyi és térségi turizmusfejlesztés”, majd 27 085 890 forint kerül átvezetésre és 6.1.4 „Aktív turizmus fejlesztése” felhívásokra.

Prioritás	Intézkedés	Felhívás	Felhívás/Tématerület forráskerete (Ft)
1. PRIORITÁS: ÉLHETŐ VÁRMEGYE	1.1 Klímatudatosság, éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás	1.1.1 Klímatudatosság, éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás	-
		1.1 összesen	-
	1.2 Településfejlesztés, települési szolgáltatások	1.2.1 Élhető települések	8 983 000 000
		<i>Ebből: Zöld infrastruktúra fejlesztése</i>	1 000 000 000
		<i>Csapadékvíz</i>	2 500 000 000
		<i>Kerékpárút</i>	1 900 000 000
		1.2.2 Szociális célú városrehabilitáció (ERFA)	-
		1.2.3 Belterületi utak fejlesztése	4 300 000 000
		1.2.4 Szegregált városi területekről integrált területekre költözés támogatása (PILOT)	0
	1.2 összesen:	13 283 000 000	
2. PRIORITÁS: KLÍMABARÁT VÁRMEGYE	2.1 Klímabarát vármegye	2.1.1 Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése	6 283 085 890
		2.1.3 Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése (kombinált-projektelőkészítés)	-
		2.1.4 Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése (kombinált)	0
		2.1 összesen	6 283 085 890
3. PRIORITÁS: GONDOSKODÓ VÁRMEGYE	3.1 Vármegyei és térségi fejlesztések (ESZA+ elemei)	3.1.2 Szociális célú várorehabilitáció (ESZA+)	-
		3.1.3 Helyi humán fejlesztések	3 249 958 413
		3.1 összesen	3 249 958 413
	3.3 Helyi és térségi közszolgáltatások (ERFA)	3.3.1 Gyermekeknevelést támogató humán infrastruktúra fejlesztése	2 500 000 000
		<i>Bölcsődei fejlesztés</i>	400 000 000
		<i>Óvodai fejlesztés</i>	2 100 000 000
		3.3.2 Helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése	2 343 000 000
		<i>Egészségügyi alap-és szakrendelés</i>	1 500 000 000
		<i>Szociális alapszolgáltatás</i>	843 000 000
		3.3 összesen:	4 843 000 000
6. PRIORITÁS: VERSENYKÉPES VÁRMEGYE	6.1 Helyi gazdaságfejlesztés	6.1.1 Helyi gazdaságfejlesztés	1 872 914 110
		6.1.3 Helyi és térségi turizmusfejlesztés	5 600 000 000
		6.1 összesen	7 472 914 110
Összesen			35 131 958 413

4. TÁBLÁZAT: A VIDÉKIES TÉRSÉG FORRÁSFELHASZNÁLÁSI MÓD TOP PLUSZ FORRÁSALLOKÁCIÓJA

4.3 Kiemelt kedvezményezett forrásfelhasználási módja

Ez a forrásfelhasználási mód kizárólag olyan fejlesztések esetében alkalmazható, amelyek kapcsán a kiemelt kedvezményezett a projekt végrehajtója, illetve a projekt megvalósításában koordinációs feladatokat lát el több, a TOP Plusz felhívások tartalma alapján jogosult kedvezményezett között.

Nógrád Vármegye Önkormányzata az ITP 2021-2027 dokumentumban – öt felhívást érintően nevesít kiemelt kedvezményezettet.

1. A TOP Plusz **vármegyei foglalkoztatási paktumok** esetén a vármegyei önkormányzat viszi tovább a korábban létrehozott foglalkoztatási együttműködést, kötelezően meghatározott, illetve együttműködésbe vonható partneri körrel. Ebben az esetben a vármegyei önkormányzat egyrészt projekt megvalósító, másrészt vármegyei szintű koordinációs szerepet lát el a foglalkoztatási együttműködés fenntartásában és továbbfejlesztésében. E kettős szerep indokolja, hogy a foglalkoztatási paktumok esetén **Nógrád Vármegye Önkormányzata** kiemelt kedvezményezettként kerüljön nevesítésre. A TOP Plusz OP ERFA ESZA(+) alapok közötti forrásátcsoportosítást követően a **TOP_Plusz-3.1.1-21 „Megyei foglalkoztatási – gazdaságfejlesztési együttműködések”** felhívás keretösszege módosult, így a vármegye felhasználható forrása 3.204.000.000 Ft.

2. A **TOP_Plusz-3.1.3-23 „Helyi humán fejlesztések”** című felhívás keretösszegéből 400 000 000 Ft kiemelt kedvezményezett körre került elkülönítésre. Erre a forrásra Nógrád Vármegye Önkormányzata nyújthat be a jövőben támogatási kérelmet. Ennek a forrásnak a segítségével fog megvalósulni a meglévő Szolgáltatási Út Térkép és Vármegyei Esélyteremtő Paktum felülvizsgálata és módosítása, az ezt támogató Vármegyei Felzárkózási Fórumok és projekt munkacsoportok létrehozása, működtetése. Továbbá, folytatni kívánjuk a vármegyei identitás erősítése érdekében, a 2014-2020 európai uniós támogatási időszak támogatásiból megkezdett ezirányú munkánkat, egyes programjainkat. A teljesség igénye nélkül néhány példa: EFOP-1.6.3. azonosító számú felhívás keretében elkészült Szolgáltatási Út Térkép és Vármegyei Esélyteremtő Paktum felülvizsgálata és módosítása, valamint az erre épülő tevékenységek, többek között érzékenyítő tananyagfejlesztés, vármegyei közlekedési és bűnmegelőzési kampányok, hátrányos helyzetű fiatalok pályaorientációjának segítése, érzékenyítő rendezvények szervezése a járasszékhelyeken. A korábbi TOP-5.3.2-es projektek keretében elkészült Palócföldi történetek c. filmsorozat folytatása, népismereti táborok szervezése.

3. A TOP_Plusz „Versenyképes vármegye” 6. prioritási tengelyen belül a helyi gazdaságfejlesztéshez kapcsolódó térségi **„4. és 5 számjegyű utak fejlesztése” (TOP Plusz-6.1.2-21)** szintén felveti a kiemelt kedvezményezett kijelölésének szükségességét. Magyarországon a Magyar Közút NZrt. kizárólagossággal rendelkezik az országos közúthálózat és az autópályák üzemeltetési, fenntartási és karbantartási tevékenységeiben. Ennél fogva a településeket összekötő utak fejlesztésében kizárólagos kedvezményezett lehet. Mivel ezen projektek esetén pályázók versenyeztetésére nincs mód, Nógrád Vármegye Önkormányzata kiemelt kedvezményezettként nevesíti a **Magyar Közút NZrt-t** a vármegyei közúthálózatot érintő fejlesztéseknél.

4. A vármegyei célként megjelenő tudás erősítéshez kapcsolódóan a köznevelési intézmények infrastrukturális és IKT fejlesztése prioritásként jelenik meg. Figyelembe véve a köznevelési intézmények fenntartóit, kiemelt kedvezményezettként jelennek meg a Tankerületi Központok, melyek számára a **TOP_Plusz-3.3.3-23 „Köznevelési infrastruktúra fejlesztése”** című felhívás keretén belül 3 172 291 186 Ft keretösszeg áll rendelkezésre, és nyújthatják be támogatási kérelmeiket.

5. A „Helyi gazdaságfejlesztés” intézkedésen belül a **TOP_Plusz-6.1.4-23 „Aktív turizmus fejlesztése”** felhívás teljes keretösszege a „Kiemelt kedvezményezett” forrásfelhasználási módra került allokálásra a „Fejlesztési cél” forrásfelhasználási módról, a felhívásra tervezett 2 484 828 221 forint átcsoportosításával. Jelen módosítás során 27 085 890 forintnyi forrás kerül átcsoportosításra az „Aktív turizmus fejlesztése” tématerületre, ezzel 2 511 914 111 forint keretösszeg áll rendelkezésre. Az Aktív

és Ökoturisztikai Fejlesztési Központtal (AÖFK) az egyeztetések megtörténtek a projektek előkészítése folyamán. A meghatározott keretösszegeből három darab aktív turisztikai projekt fog megvalósulni, amelyek a felhívás „A” konstrukciójára kerültek benyújtásra és ezáltal országos jelentőségű aktív turisztikai hálózatok fejlesztését célozzák meg. Mindhárom projekt támogatásban részesült. A támogatott projektek közül kettő darab már támogatási szerződéssel rendelkezik, a maradék egy esetében a támogatási szerződés megkötésének folyamata zajlik. A tevékenységi körök vonatkozásában: egy darab projekt a gyalogos- és kerékpáros jármódok, kettő darab pedig a lovas- és kerékpáros jármódok hálózatos fejlesztését tartalmazza.

A megelőző időszakban, a Nógrád vármegye területét érintő turisztikai fejlesztésekkel kapcsolatban a Magyar Turisztika Ügynökség (MTÜ) - mint szakpolitikai felelős - több alkalommal is kifogásolta, hogy azok pontszerű, elszigetelt fejlesztések, ezért nem képesek a támogatás (befektetés) arányhoz mért szintű fejlődést indukálni a vendégforgalom tekintetében. Sajnos ezt a vármegyénk vendégforgalmi adataink ismeretében nehéz vitatni.

Ennek ellensúlyozása érdekében a Kormány a Modern Városok Program keretében, 2017. március 21. napján együttműködési megállapodást kötött Salgótarján Megyei Jogú Város Önkormányzatával és a megállapodásban foglaltak eredményes kormányzati végrehajtása érdekében szándékát az 1388/2017. (VI. 27.) Korm. határozatban erősítette meg. Az 1388/2017. (VI. 27.) Korm. határozat 5. pont b) alpontjában a Kormány támogatja a térség turisztikai vonzerejének fejlesztését, ennek érdekében felhívta a nemzeti fejlesztési minisztert, hogy vizsgálja meg a Novohrad-Nógrád Geopark, mint a világ első határon átnyúló UNESCO globális geoparkjának fejlesztési lehetőségeit és a vizsgálat alapján tegyen javaslatot a Kormány számára. A Modern Városok Program keretében a Novohrad-Nógrád Geopark fejlesztési lehetőségei vizsgálatának előkészítésére vonatkozó támogatás biztosításáról szóló 1781/2020. (XI. 11.) Korm. határozatban a Kormány (figyelemmel az 1388/2017. (VI. 27.) Korm. határozat 5. pont b) alpontjában foglaltakra) egyetértett azzal, hogy az MVP keretében a Novohrad-Nógrád Geopark turisztikai fejlesztési lehetőségei vizsgálatának előkészítésével Nógrád Megye Önkormányzatát bízta meg.

A 2021. évben, akkor még „Nógrád Megye Önkormányzata” által elvégzett előkészítés során összeállításra került egy olyan projektcsoomag, Nógrádi ENJOY Park márkanévvel, amely nemzetgazdasági szempontból is kiemelt szerepet tölt be, hiszen egy innovatív, „startup” desztináció-fejlesztési programként nemcsak több mint 170 új munkahelyet teremt, de képes arra is, hogy számos településen, ahol jelenleg a lakosság nagyrészt ingázó és az elöregedés és elvándorlási szint magas, multiplikatív hatásként új lehetőségeket kínáljon a helyben maradásra. Ezért a programnak egy nagyon erős gazdaságélénkítő szerepe is van. A szakpolitikai felelős a megfogalmazott turisztikai fejlesztési szakmai koncepciót jóváhagyta.

Az ENJOY rendszer szakmai megalapozottsága tekintetében fennálló meggyőződése okán, amelyet a 51/2021. (XI. 18.) Kgy. határozatban is megerősített, Nógrád Vármegye Önkormányzata minden egyes turisztikai projektet úgy értékel, hogy megvizsgálja annak kapcsolódását és integrálhatóságát a Nógrádi ENJOY Park rendszeréhez. Ez a tárgyi felhívás esetében csak úgy garantálható, ha Nógrád Vármegye Önkormányzata vezető konzorciumi partnerként részese a fejlesztéseknek és ezáltal, a Nógrádi ENJOY Park előkészítése során lefektetett elveknek a gyakorlatban is érvényt szerez a térségünk turisztikai fejlődésének biztosítása érdekében.

Prioritás	Intézkedés	Felhívás	Felhívás/Tématerület forráskerete (Ft)
3. PRIORITÁS: GONDOSKODÓ VÁRMEGYE	3.1 Vármegyei és térségi fejlesztések	3.1.1 Megyei foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések (ESZA+)	3 204 000 000
		3.1.3 Helyi humán fejlesztések (ESZA+)	400 000 000
		3.1 összesen	3 604 000 000
	3.3 Helyi és térségi közszolgáltatások (ERFA)	3.3.3 Köznevelési infrastruktúra fejlesztése	3 172 291 186
	3.3 összesen:	3 172 291 186	
6. PRIORITÁS: VERSENYKÉPES VÁRMEGYE	6.1 Helyi gazdaságfejlesztés	6.1.2 4 és 5 számjegyű utak fejlesztése	8 557 876 747
		6.1.4 Aktív turizmus fejlesztése	2 511 914 111
		6.1 összesen	11 069 790 858
		Összesen	17 846 082 044

5. TÁBLÁZAT: A KIEMELT KEDVEZMÉNYEZETT FORRÁSFELHASZNÁLÁSI MÓD TOP PLUSZ FORRÁSALLOKÁCIÓJA

A Terület- és Településfejlesztési Operatív Program plusz elfogadását követően betervezésre került egy új 6. számú prioritás „Versenyképes vármegye” névvel, melynek fő célkitűzései integrált és inkluzív társadalmi, gazdasági és környezeti fejlődés, a kultúra, a természeti örökség, a fenntartható turizmus és a biztonság előmozdítása. Az új prioritás a korábbi 1. prioritás 1.1 intézkedésre tervezett felhívásait tartalmazza kiegészítve az FVS-ek számára is versenyképességük előmozdítása érdekében.

Az 1. prioritáson belül új intézkedésként jelent meg az 1.1 Klímatudatosság, éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás ugyanilyen nevű Felhívás. Ezen felhívásra a későbbiek során árfolyamnyereségből kívánunk forrást allokálni, mivel azon felhívások, melyekről az átcsoportosítást el lehetne végezni, már a korábbi beadási szakaszokban a támogatási igények meghaladták a rendelkezésre álló keretösszeget.

4.4 Forrásösszesítés

Nógrád vármegye 2021-2027 időszakra vonatkozó Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz indikatív forráskerete **71.660.000.000 forint**, melyet a 2022. február 23. napján jóváhagyott a 2021–2027 időszakra vonatkozó Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz pénzügyi keretének területi felosztásáról szóló, 1086/2022. (II.23.) Korm. határozat nevesít.

A fentiekben bemutatott négyféle forrásfelhasználási mód alapján, illetve a TOP Plusz szerkezetét lekövetve, Nógrád vármegye forrásallokációs táblája az alábbiak szerint állt össze:

Forrásfelhasználási mód	Forráskeret (Ft)	ERFA forráskeret (Ft)	ESZA+ forráskeret (Ft)	Ezen belül komplex programmal érintett járások tervezett forráskerete (Ft)	
				ERFA	ESZA+
Fenntartható városfejlesztés	18 681 959 543	16 868 917 956	1 813 041 587		
Kiemelt kedvezményezett	17 846 082 044	14 242 082 044	3 604 000 000		
Vidéki térség	35 131 958 413	31 882 000 000	3 249 958 413	2 100 422 129	0
Összesen	71 660 000 000	62 993 000 000	8 667 000 000		

6. TÁBLÁZAT: NÓGRÁD FORRÁSALLOKÁCIÓS TÁBLÁJÁNAK ÖSSZESÍTŐJE

Prioritás	Prioritás keretösszege (Ft)	Intézkedés	Intézkedés forráskerete (Ft)	Felhívás	Felhívás/Tématerület forráskerete (Ft)	Fenntartható városfejlesztés forrásfelhasználási mód keretösszege (Ft)	Földrajzi céltérület forrásfelhasználási mód keretösszege (Ft)	Kiemelt kedvezményezett (Magyar Közút, Vármegyei Önkormányzat, Tankerületi Központok) forrásfelhasználási mód keretösszege (Ft)	Fejlesztési cél - aktív turizmus fejlesztése forrásfelhasználási mód keretösszege (Ft)	Forrásfelhasználási módok keretösszege összesen (Ft) (Meg kell egyeznie az "f" oszlop adataival)		
1. PRIORITÁS: ÉLHETŐ VÁRMEGYE	23 276 815 931	1.1 Klímatudatosság, éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás	-	1.1.1 Klímatudatosság, éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás	-					-		
				1.1 összesen								
		1.2 Településfejlesztés, települési szolgáltatások	13 283 000 000	1.2.1 Élhető települések	8 983 000 000		8 983 000 000					8 983 000 000
				<i>Ebből: Zöld infrastruktúra fejlesztése</i>	1 000 000 000							
				<i>Csapadékvíz</i>	2 500 000 000							
				<i>Kerékpárút</i>	1 900 000 000							
				1.2.2 Szociális célú városrehabilitáció (ERFA)	-							
				1.2.3 Belterületi utak fejlesztése	4 300 000 000		4 300 000 000					4 300 000 000
				1.2.4 Szegregált városi területekről integrált területekre költözés támogatása (PILOT)	-							
		1.2 összesen:	13 283 000 000		13 283 000 000					13 283 000 000		
		1.3 Fenntartható városfejlesztés	9 993 815 931	1.3.1 Fenntartható városfejlesztési stratégiák támogatása	160 000 000		160 000 000					160 000 000
				1.3.2 Fenntartható városfejlesztés	9 833 815 931		9 833 815 931					9 833 815 931
				1.3 összesen	9 993 815 931		9 993 815 931					9 993 815 931
2. PRIORITÁS: KLÍMABARÁT VÁRMEGYE	7 764 085 890	2.1 Klímabarát vármegye	7 764 085 890	2.1.1 Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése	6 283 085 890		6 283 085 890			6 283 085 890		
				2.1.2 Fenntartható energiahatékonyság	1 481 000 000		1 481 000 000				1 481 000 000	
				2.1.3 Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése (kombinált- projektelőkészítés)								
				2.1.4 Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése (kombinált)								
				2.1.5 Fenntartható energiahatékonyság (kombinált- projektelőkészítés)								
				2.1.6 Fenntartható energiahatékonyság (kombinált)								
				2.1 összesen	7 764 085 890		7 764 085 890					7 764 085 890
3. PRIORITÁS: GONDOSKODÓ VÁRMEGYE	20 326 393 211	3.1 Vármegyei és térségi fejlesztések (ESZA+ elemek)	6 853 958 413	3.1.1 Megyei foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések	3 204 000 000			3 204 000 000		3 204 000 000		
				3.1.2 Szociális célú városrehabilitáció (ESZA+)	-							
				3.1.3 Helyi humán fejlesztések	3 649 958 413		3 249 958 413		400 000 000		3 649 958 413	
		3.1 összesen	6 853 958 413		3 249 958 413		3 604 000 000		6 853 958 413			
		3.2 Fenntartható városfejlesztés (ESZA+ elemek)	1 813 041 587	3.2.1 Fenntartható humán fejlesztések	1 813 041 587		1 813 041 587				1 813 041 587	
				3.2 összesen	1 813 041 587		1 813 041 587				1 813 041 587	
		3.3 Helyi és térségi közszolgáltatások (ERFA)	8 015 291 186	3.3.1 Gyermeknevelést támogató humán infrastruktúra fejlesztése	2 500 000 000			2 500 000 000			2 500 000 000	
				<i>Bölcsődei fejlesztés</i>	400 000 000							
				<i>Óvodai fejlesztés</i>	2 100 000 000							
				3.3.2 Helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése	2 343 000 000		2 343 000 000				2 343 000 000	
				<i>Egészségügyi alap-és szakrendelés</i>	1 500 000 000							
				<i>Szociális alapszolgáltatás</i>	843 000 000							
		3.3.3 Köznevelési infrastruktúra fejlesztése	3 172 291 186				3 172 291 186		-	3 172 291 186		
3.3 összesen:	8 015 291 186		4 843 000 000		3 172 291 186		-	8 015 291 186				
3.4 Fenntartható humán infrastruktúra (ERFA)	3 644 102 025	3.4.1 Fenntartható humán infrastruktúra	3 644 102 025		3 644 102 025				3 644 102 025			
		3.4 összesen	3 644 102 025		3 644 102 025				3 644 102 025			
6. PRIORITÁS: VERSENYKÉPES VÁRMEGYE	20 292 704 968	6.1 Helyi gazdaságfejlesztés	18 542 704 968	6.1.1 Helyi gazdaságfejlesztés	1 872 914 110		1 872 914 110			1 872 914 110		
				6.1.2 4 és 5 számjegyű utak fejlesztése	8 557 876 747			8 557 876 747			8 557 876 747	
				6.1.3 Helyi és térségi turizmusfejlesztés	5 600 000 000		5 600 000 000				5 600 000 000	
				6.1.4 Aktív turizmus fejlesztése	2 511 914 111				2 511 914 111		2 511 914 111	
				6.1 összesen	18 542 704 968		7 472 914 110		11 069 790 858		18 542 704 968	
		6.2 Fenntartható versenyképes városfejlesztés	1 750 000 000	6.2.1 Fenntartható versenyképes városfejlesztés	1 750 000 000		1 750 000 000				1 750 000 000	
				6.2 összesen	1 750 000 000		1 750 000 000				1 750 000 000	
Összesen					71 660 000 000	18 681 959 543	35 131 958 413	17 846 082 044	0	71 660 000 000		

7. TÁBLÁZAT: NÓGRÁD VÁRMEGYE TOP PLUSZ (2021-27) FORRÁSALLOKÁCIÓ

A 2024. márciusában rendelkezésre álló tényadatok alapján a Szécsényi járás forrásfelhasználása az alábbi, 8. táblázat szerint alakul:

LHH térség megnevezése	1. prioritásra tervezett keretösszeg (Ft)	2. prioritásra tervezett keretösszeg (Ft)	3. prioritásra tervezett keretösszeg (Ft)	3. prioritásra tervezett keretösszeg (ERFA) (Ft)	3. prioritásra tervezett keretösszeg (összesen) (Ft)	6. prioritásra tervezett keretösszeg (Ft)	LHH-ra tervezett ERFA keretösszeg összesen (Ft)	LHH-ra tervezett ESZA+ keretösszeg összesen (Ft)	LHH-ra tervezett keretösszeg összesen (Ft)
Szécsényi járás	334 365 009	204 810 047	0	1 190 774 636	1 190 774 636	370 472 437	2 100 422 129	0	2 100 422 129

8. TÁBLÁZAT: LHH TÉRSÉG FORRÁSFELHASZNÁLÁSA PRIORITÁSOK SZERINT

Ahogy a Verziókövetés fejezetben említésre került, a TOP Plusz a 36 db komplex programmal fejlesztendő járás területén megvalósuló beruházások támogatására fordítja az alap- és középfokú köznevelési intézmények, valamint a helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztésére tervezett, TOP Plusz keretösszeg legalább 15%-át. Ennek jelenlegi vármegyei helyzetét az alábbi, 3. táblázat mutatja be:

Korlátozó feltétel OP alapján:	Vármegyétől javasolt OP alapján (Ft)	Vármegye által tervezett (Ft)	Vármegye által tervezett (%)
A vármegyékre jutó indikatív forráskeretének legalább 10%-át a komplex programmal fejlesztendő járásokra (36 LHH járás) szükséges irányítani.	7 166 000 000,00	2 100 422 129,00	2,93%

9. TÁBLÁZAT: LHH JÁRÁS FORRÁSTERVEZÉSE OP TEMATIKUS CÉLKITŰZÉS ALAPJÁN

A táblázat számai a támogatási szerződéssel rendelkező projektek tényadatain alapulnak, és a legkedvezőtlenebb helyzetet mutatják be. A komplex programmal fejlesztendő járás egészére vonatkozó mutatószám még emelkedhet, a döntéshozatali rendszerben lévő projektek pozitív elbírálása kedvezően befolyásolhatja az értéket.

Az alap- és középfokú köznevelési intézmények fejlesztése területén a forrásigények lehetővé teszik a 15%-os vállalás teljesítését. A többi esetben a százalékos arány további növelését megnehezíti az a tény, hogy a standard konstrukciók nagy része Nógrád vármegyében már meghirdetésre kerültek, és azok kereteit túligényelték.

5. A projektkiválasztás az ITP 2021-27 alapján – településdifferenciálás

Nógrád Vármegye Önkormányzata nem kívánt élni a célterületi lehatárolás eszközével, így a települések közötti differenciálás módja a vármegye teljes területén egységesen érvényes.

A TOP Plusz Nógrád vármegye számára biztosított forráskerete nem képes minden vármegyei település igényét valamennyi területen kielégíteni, ezért szükség van bizonyos fejlesztések vagy települések prioritizálására, előnyben részesítésére. A településdifferenciálás célja nem egyes pályázók kizárása, hanem a támogatási igények közötti sorrend befolyásolása.

Nógrád Vármegye Önkormányzata elsősorban az adott település jogszabályban vagy ágazati stratégiában meghatározott helyzete alapján kívánja a differenciálást megvalósítani.

5.1 Általános területi preferencia

A TOP Plusz minden egyes értelmezhető (nem kiemelt kedvezményezettnek, vagy ERFA 11. cikk szerinti városnak szóló) felhívása esetén Nógrád Vármegye Önkormányzata preferenciát kíván biztosítani az alábbi településeknek:

- A kedvezményezett járások besorolásáról szóló 290/2014. (XI. 26.) Korm. rendelet alapján a Komplex programmal fejlesztendő Szécsényi járáshoz tartozó települések (Szécsény, Endrefalva, Hollókő, Ludányhalászi, Magyargéc, Nagylóc, Nógrádmegyer, Nógrádsípek, Nógrádszakál, Piliny, Rimóc, Szalmatercs, Szécsényfelfalu, Varsány)
- 1404/2019. (VII. 5.) a „Felzárkózó települések” hosszú távú programjának megalapozásáról szóló Kormányhatározatban, illetve az azt kiterjesztő 1057/2021. (II. 19.) Kormányhatározatokban szereplő települések (Endrefalva, Hügyag, Ipolytarnóc, Kálló, Karancsság, Litke, Lucfalva, Magyargéc, Mátraverebély, Nagybárcskány, Nagylóc, Nógrádmegyer, Nógrádszakál, Rimóc, Ságújfalu, Sósartyán, Szalmatercs, Szilaspogony, Zabar).

A két kategória jelenleg átfedést mutat, amennyiben változik a 1404/2019. Kormányhatározat mellékletében felsorolt felzárkózó települések listája, a területi preferencia több Szécsényi járáson kívüli településekre is kiterjedhet.

5.2 Gazdaságfejlesztési preferencia

Nógrád Vármegye Önkormányzata a TOP Plusz helyi gazdaságfejlesztés intézkedésében (kivéve turizmusfejlesztés) előnyben kívánja részesíteni az elbírálás során a

- 27/2013. (II. 12.) a szabad vállalkozási zónák létrehozásának és működésének, valamint a kedvezmények igénybevételének szabályairól szóló Kormányrendelet mellékletében felsorolt településeket (Salgótarjáni, Bátorfyerenyi, Pásztói, Szécsényi járások összes települése), és
- a 1403/2019. (VII. 5.) a Magyarország egyes területei közötti gazdasági egyenlőtlenség csökkentése érdekében szükséges fejlesztési programcsomagról szóló Kormányhatározatban, illetve az annak kiterjesztéséről szóló 1057/2021. (II. 19.) Kormányhatározatban szereplő településeket (Bárna, Buják, Diósjenő, Érsekvadkert, Kazár, Szécsény, Varsány, Karancskeszi, Karancslapujtő, Ludányhalászi, Csécse, Mátraterenye).

A két településlista között szintén van átfedés, melyet a 8. táblázat egyértelműsít. A Kedvezményezett Települések Gazdaságélénkítő Programjába bevont települési kör tovább bővíthet, melyet az ITP későbbi verzióiban követni szükséges.

5.3 Turizmusfejlesztési preferencia

A TOP Plusz helyi és térségi turizmusfejlesztés felhívásban Nógrád Vármegye Önkormányzata pozitív elbánásban kívánja részesíteni az alábbi településeket:

- a Magyar Turisztikai Ügynökség által a Mátra-Bükk turisztikai térségbe sorolt települések (Bátonyterenye, Pásztó /Mátrakeresztes, Hasznos/, Szuha /Mátraalmás/, Szurdokpüspöki, Tar)
- a Magyar Turisztikai Ügynökség által a Budapest környéke turisztikai térséghez sorolt települések (Alsópetény, Bánk, Berkenye, Borsosberény, Diósjenő, Drégelypalánk, Erdőtarcsa, Felsőpetény, Hont, Horpács, Nagyoroszi, Nógrád, Nőtincs, Ósagárd, Pusztaberki, Rétság, Szendehely, Tereske, Tolmács)
- a Novohrad-Nógrád Geopark Nógrád vármegye területén lévő települései (Alsótold, Bárna, Bátonyterenye, Bér, Bokor, Buják, Cered, Cserhátsurány, Cserhátszentiván, Ecseg, Egyházasgerge, Endrefalva, Etes, Felsőtold, Garáb, Herencsény, Hollókő, Ipolytarnóc, Karancsalja, Karancsberény, Karancskeszi, Karancslapujtő, Karancsság, Kazár, Kisbárcány, Kishartyán, Kozárd, Kutasó, Litke, Lucfalva, Ludányhalászi, Magyargéc, Márkháza, Mátraszele, Mátraszőlős, Mátraverebély, Mihálygerge, Nagybárcány, Nagykeresztúr, Nagylóc, Nemti, Nógrádmegyer, Nógrádsipek, Nógrádszakál, Piliny, Rákóczibánya, Rimóc, Ságújfalu, Salgótarján, Sámsonháza, Somoskőújfalu, Sóshartyán, Szalmatercs, Szanda, Szécsény, Szécsényfelfalu, Szilaspogony, Szirák, Tar, Terény, Vanyarc, Varsány, Vizslás, Zabar)
- a Cserhát Natúrparkhoz tartozó települések (Alsótold, Becske, Bér, Bokor, Buják, Cserháthaláp, Cserhátsurány, Cserhátszentiván, Debercsény, Ecseg, Felsőtold, Garáb, Herencsény, Hollókő, Kozárd, Kutasó, Magyarnándor, Mohora, Nagylóc, Nógrádsipek, Rimóc, Szanda, Terény, Varsány)

Az átfedés mentesség és átláthatóság érdekében a település-differenciálás szempontjait a vármegye összes településére nézve az alábbi táblázatban foglaltuk össze. Az „1” érték a preferencia meglétét, a „0” érték annak ellenkezőjét jelöli az egyes kategóriákon belül. Kivételt képeznek ez alól a komplex programmal fejlesztendő járás települései, ahol „3” érték fejezi ki a vármegyei súlyponti szándékot.

Az általános terület preferencia minden egyes TOP Plusz (standard eljárásrendű) felhívásra vonatkozik, a TOP_Plusz-6.1.1.valamint, a TOP_Plusz-6.1.3. és a TOP_Plusz-6.1.4.kivételével.

A gazdaságfejlesztési preferencia a TOP Plusz „6.1. Helyi gazdaságfejlesztés” intézkedés, TOP_PLUSZ-6.1.1 „Helyi gazdaságfejlesztés” felhívása esetén vehető figyelembe.

A turizmusfejlesztési preferencia a TOP Plusz „6.1. Helyi gazdaságfejlesztés” intézkedés, TOP_Plusz-6.1.3 és TOP_Plusz-6.1.4 felhívásai esetén érvényesíthető.

6. A Területi Kiválasztási Kritérium Rendszer szükségessége és kapcsolata az ITP 2021-27 dokumentummal

A TOP Plusz keretében a vármegyék a teljes tervezési, végrehajtási és monitoring folyamatot a Regionális Fejlesztési Programokért felelős Irányító Hatósággal (IH) együttműködésben végzik. Ennek kereteit a 256/2021. (V.18.) Kormányrendeletben lefektetett területi kiválasztási eljárásrend határozza meg.

A Területi Kiválasztási Kritérium Rendszer lehetőséget ad a vármegyék számára, hogy – a korábbi időszakhoz hasonlóan – részt vegyenek a TOP Plusz pályázati döntéshozatalában, és befolyásolják a megjelenő felhívások egyes paramétereit.

6.1 A vármegyei döntéshozatal rendszere

Nógrád Vármegye Önkormányzata az alábbiak szerint tesz javaslatot a vármegyei döntéshozatal rendszerére:

6.1.1 A döntéselőkészítés folyamata

A Nógrád Vármegyei Önkormányzati Hivatal osztályainak munkatársaiból létrehozott munkacsoport készíti elő a vármegyei döntéshozatal számára, az IH-tól érkezett támogatási kérelmeket. A munkacsoport tagjait a hivatal vezetője a vármegye jegyzője jelöli ki a feladatra általános jelleggel (amely feladat megjelenítésre kerül a munkavállaló munkaköri leírásában). A tag akadályoztatása esetén a vármegye jegyzője gondoskodik a helyettesítő személyéről. A vármegye jegyzője a munkacsoport tagjait annak figyelembevételével jelöli ki, hogy a munkacsoport minimum három főből álljon és biztosítva legyen a területfejlesztési, a jogi és a pénzügyi szakértelem.

A munkacsoport területfejlesztési szakértelmet biztosító tagja az IH-tól érkezett, leértékelt támogatási kérelmeket a lehető legrövidebb határidővel, de legkésőbb 5 munkanapon belül előkészíti és előterjeszti a munkacsoport számára. A munkacsoport a támogatási kérelmeket, tartalmuk, relevanciájuk a vármegyei program szempontjából, indokoltságuk, költségeik, indikátorvállalásaik szempontjából áttekinti és amennyiben valamely szempontból (szempontokból) többségi döntés alapján aggályosnak tekinti, erre írásban felhívja a vármegyei döntéshozatal figyelmét. A munkacsoport az egyeztetett döntéselőkészítő anyagot, az ülést követő két munkanapon belül a vármegyei döntéshozatal elé terjeszti.

6.1.2 A döntéshozatal folyamata

A szoros döntési határidőkre tekintettel, az operatív, rugalmas és gördülékeny vármegyei döntéshozatal érdekében a Nógrád Vármegyei Önkormányzat Közgyűlésének – 70/2016. (VIII. 25.) Kgy. - határozatával a döntés-előkészítő bizottságban a delegált személy által képviselendő döntési javaslattal összefüggő határozathozatal jogát – a Mötv. 41. § (4) bekezdésében biztosított jogkörben eljárva, a közgyűlés és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 24/2003. (XII. 29.) Kgy. rendelet módosításával – nevezett hatáskört a közgyűlés elnökére ruházta át. Az elnök, a döntés-előkészítő bizottságban képviselt döntéséről alakszerű elnöki határozatot hoz. A döntéshozatal tekintetében ezt a gyakorlatot kívánjuk megtartani a 2021-2027-es időszakban. (Az ehhez szükséges, megerősítő döntések érdekében az előterjesztések a közgyűlésünk elé fognak kerülni.)

Nógrád Vármegye Önkormányzata mindkét folyamat esetében gondoskodik az összeférhetetlenségről.

6.2 A vármegye által meghatározott kiválasztási kritériumok és azok kiválasztásának indoka

Nógrád vármegye 2021-2027 időszakra vonatkozó részletes fejlesztési céljait a vármegyei területfejlesztési program fekteti le. Miután a vármegyei ITP a TOP Plusz és a vármegyei területfejlesztési program metszetét adja, abban kell határozni azokat a vármegyei célokat, amelyekhez a TOP Plusz keretében megvalósított projekteknek hozzá kell járulnia.

A vármegyei kiválasztási kritériumok a vármegye értékválasztását tükrözik, belőlük kerülnek levezetésre az értékelési szempontok. Az IH által meghatározott szakmai szempontok mellett tehát a vármegye szempontjából fontos kiválasztási kritériumok mentén is vizsgálatra kerülnek a projektek. Az általános kritériumok az ITP függelékében megtalálhatóak.

Nógrád Vármegye Önkormányzata a kritériumrendszerben alapvető fontosságúnak a vármegyei területfejlesztési program eredményeihez történő hozzájárulást tartja. Meg kell, hogy jelenjenek benne továbbá a vármegyei területfejlesztési program horizontális céljai, így a foglalkoztatás elősegítése, a hátrányos helyzetű népesség felemelkedésének elősegítése, a környezeti állapot javítása, illetve az infokommunikációs technikák széleskörű alkalmazása.

A TOP Plusz nagy különbsége a 2014-20-as Operatív Programokhoz képest, hogy egyes támogatási témák összevontan kerülnek meghirdetésre, lehetőséget adva ezzel komplex beruházási projektek megvalósítására. A komplex fejlesztések előnye, hogy több összefüggő tevékenység egyszerre, kompakt módon valósul meg adott földrajzi területen belül, javítva a költséghatékonyságot és a szinergiáknak köszönhetően az elért eredményt, illetve hatást. Másik fontos szempont a komplexitás mellett, hogy a különböző projektelemek együttes pályázása esetén valamennyi támogatási igény pozitív elbírálásban részesül. Nógrád Vármegye Önkormányzata támogatja az integrált szemléletű fejlesztéseket, így a Területi Kiválasztási Kritérium Rendszerben a komplex beruházások előnyben részesítése is megjelenik.

Sorszám	Kritérium megnevezése	Tartalmi magyarázat
1.	Illeszkedés a megyei területfejlesztési programhoz	A kiválasztás kritériuma, a vármegye területfejlesztési programjához való illeszkedés.
2.	Klíma semleges megoldásokat alkalmazó fejlesztések előnyben részesítése	A kiválasztási kritérium értelmében az értékelésben előnyt élveznek azok a támogatási kérelmek, amelyek olyan megoldásokkal próbálják a települési / térségi szükségleteket kielégíteni, amelyeknek a környezeti hatása elhanyagolható.
3.	A digitális átállást elősegítő projektek előnyben részesítése	A kiválasztási kritérium értelmében az értékelésben előnyt élveznek azok a támogatási kérelmek, amelyek digitális technológiák innovációs célú kiaknázását tartalmazzák.
4.	Komplex beruházások előnyben részesítése	A kiválasztási kritérium értelmében az értékelésben előnyt élveznek azok a támogatási kérelmek, amelyek a projekt által azonosított problémát többféle tevékenységgel, azok ötvözésével oldják meg.
5.	Hozzájárulás a belső területi kiegyenlítődéshez	<p>A kiválasztási kritérium értelmében az értékelésben általános előnyt élveznek a Szécsényi járás települései, valamint a 1404/2019. (VII. 5.) a „Felzárkózó települések” hosszú távú programjának megalapozásáról szóló Kormányhatározatban, illetve az azt kiterjesztő 1057/2021. (II. 19.) Kormányhatározatokban szereplő települések</p> <p>A kiválasztási kritérium értelmében a gazdaságfejlesztési projektek értékelésében előnyt élveznek azok a települések, amelyek szabad vállalkozási zónában találhatóak, illetve azok, amelyek a 1403/2019. (VII. 5.) a Magyarország egyes területei közötti gazdasági egyenlőtlenség csökkentése érdekében szükséges fejlesztési programcsomagról szóló Kormányhatározatban, illetve az annak kiterjesztéséről szóló 1057/2021. (II. 19.) Kormányhatározatban szerepelnek.</p> <p>A kiválasztási kritérium értelmében a turizmusfejlesztési projektek értékelésében előnyt élveznek azok a települések, amelyek a Magyar Turisztikai Ügynökség által nevesített turisztikai fejlesztési térségekben találhatóak, illetve a Novohrad-Nógrád Geoparkhoz, vagy a Cserhát Naturparkhoz tartoznak.</p> <p>A kiválasztási kritérium értelmében az értékelésben előnyt élveznek azok a Vidékiek térség forrásfelhasználási módban megvalósuló fejlesztések, amelyek egymást erősítve illeszkednek a Fenntartható városfejlesztés forrásfelhasználási módban megvalósuló beruházásokhoz és programokhoz</p> <p>A kiválasztási kritérium értelmében az értékelésben előnyt élveznek azok a támogatási kérelmek, amelyek javítják a hátrányos helyzetű célcsoportok számára a szolgáltatások elérését.</p>

11. TÁBLÁZAT: TERÜLETI KIVÁLASZTÁSI KRITÉRIUMOK ÖSSZEFOGLALÁSA

7. Az ITP 2021-27 monitoringja és indikátorvállalásai

A 2021–2027 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 256/2021 (V.18) Kormányrendelet szerint a vármegye, mint területi szereplő végrehajtja az Integrált Területi Programot, melynek során monitoring tevékenységet végez.

A monitoring tevékenység alapvető célja annak vizsgálata, hogy az ITP megvalósítása megfelelt-e az eredeti célkitűzéseknek. A monitoring feladata a végrehajtás során jelentkező problémák, a végrehajtási kockázatok feltárása, a szükséges beavatkozások előkészítése, megoldási alternatívák megfogalmazása és döntésre való előterjesztése.

Az ITP monitorozását a Nógrád Vármegyei Önkormányzati Hivatal végzi az Irányító Hatósággal és a Közreműködő Szervezettel együttműködésben, amelyek biztosítják az ehhez szükséges adatokat. A Hivatal legalább évente beszámol Nógrád Vármegyei Önkormányzata Közgyűlésének az ITP előrehaladásáról, a vármegye számára allokált TOP Plusz források felhasználásáról, illetve a vármegyei szinten vállalt monitoring mutatók teljesüléséről. Amennyiben külső körülmények vagy a végrehajtás során felmerülő akadályok, nehézségek azt indokoltá teszik, javaslatot tesz a Hivatal az ITP módosítására.

Az ITP monitoringja nem kizárólag az ITP eredményességét méri, hanem egyben információt is nyújt a területfejlesztési program monitoring fejezetében megjelölt indikátorvállalások követéséhez.

A sikeres monitoring alapfeltétele, hogy rendelkezésre álljanak olyan mutatók, vagy más néven indikátorok, amelyeket a program céljaihoz lehet rendelni. Emellett szükséges a mérési módszer, illetve a bázis- és célértékek meghatározása is.

A kimeneti vagy output mutatók számszerűsítik a tevékenységek nyomán létrejövő közvetlen eredményeket. Ezek jellemzően fizikai elemeket mérnek (pl. megépített kerékpárutak hossza). Az eredménymutatók a projekt azonnali és közvetlen hatásait szemléltetik (pl. végzettséget szerzettek száma).

Az ITP által alkalmazandó indikátorokat a forrást biztosító TOP Plusz dokumentuma határozza meg. A területi szereplőknek a számukra biztosított források arányában kell a nemzeti szinten vállalt indikátorokteljesítéséhez hozzájárulni minden tématerületet illetően, kiemelt tekintettel az eredményességi indikátorokra.

Az OP célindikátorok módosulását a 1356/2024. (XI. 21.) Korm. határozat a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz 1. számú módosítása hagyta jóvá.

Nógrád vármegye Integrált Területi Programjának indikátorvállalásait az alábbi táblázat mutatja be:

Prioritási tengely	Indikátor		Mértékegység	Mérőföldök 2024	Forrásarányos célérték (2024)	Megye által vállalt mérőföldök (2024)	Célérték 2029	Forrásarányos célérték (2029)	Megye által vállalt célérték (2029)
	Azonosító	Megnevezés							
TOP_Plusz-1	RCO26	Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás céljából épített vagy felújított zöld infrastruktúra	ha	7,14	0,14	0,14	72,22	1,39	1,39
TOP_Plusz-1	RCR35	Árvízvédelmi intézkedésekkel érintett lakosság	fő	0	0	0	152 735	4 817	4 817
TOP_Plusz-1	RCO58	Támogatott célzott kerékpáros infrastruktúra	km	21,75	0,66	0,66	435,13	13,14	13,14
TOP_Plusz-1	RCR64	A célzott kerékpáros infrastruktúra éves felhasználói	fő/év	0	0	0	1 926 590,00	58 152	58 152
TOP_Plusz-1	TPO08	A rehabilitált talaj összterjedése	ha	0	0	0	7,03	0	0
TOP_Plusz-1	TPO10	Kialakított új, forgalomcsillapított övezetek száma	db	7	0	0	69	3	3
TOP_Plusz-1	TPO11	Fejlesztéssel érintett közösségi területek nagysága	m ²	0	0	0	80 870	3 250	3 250
TOP_Plusz-1	TPO12	Megvalósított megyei szemléletformáló és tudatosság-növelő programok száma	db	0	0	0	19	0	0
TOP_Plusz-1	TPO35	Bel- és csapadék-vízvédelmi létesítmények hossza	m	119 961	3 784	3 784	1 199 619	37 833	37 833
TOP_Plusz-1	RCO65	Az új vagy korszerűsített szociális lakások kapacitása	fő	0	0	0	815	0	0
TOP_Plusz-1	TPR09	A projekt keretében integrált területre költözők száma	fő	0	0	0	123	0	0
TOP_Plusz-1	RCO46	Átéptett vagy korszerűsített közutak hossza – nem TEN-T	km	13,35	0,620	0,620	133,50	6,140	6,140
TOP_Plusz-2	RCO19	Jobb energiahatékonyságú középületek	m ²	40 554,09	1 922,03	1 922,03	404 769,30	19 220,26	19 220,26
TOP_Plusz-2	RCR26	Éves primerenergia-fogyasztás	MWh/év	0	0,00	0,00	60 715,32	2 883,04	2 883,04
TOP_Plusz-2	RCR29	Becsült üvegházhatásúgáz-kibocsátások	CO ₂ t/év	0	0,00	0,00	35 183,98	1 670,70	1 670,70
TOP_Plusz-2	RCO22	Megújuló energiát előállító addicionális termelőkapacitás (ebből: villamos energia, hőenergia)	MW	1,87	0,09	0,09	18,66	0,89	0,89
TOP_Plusz-2	RCR31	Összes előállított megújuló energia (ebből: villamos energia, hőenergia)	MWh/év	0	0,00	0,00	20 524,41	974,60	974,60
TOP_Plusz-2	TPO09	Fejlesztéssel érintett fürdők száma	db	1	1,00	1,00	11	1,00	1,00
TOP_Plusz-3	TPO05	Programban résztvevő munkanélküliek száma	fő	1 766	81	81	35 320	1 611	1 611
TOP_Plusz-3	TPO06	Programban résztvevő inaktív személyek száma	fő	207	10	10	4 144	189	189
TOP_Plusz-3	TPO23	Munkaerőpiaci alkalmazkodást segítő támogatásban részesülők száma	fő	128	6	6	2 567	118	118
TOP_Plusz-3	TPO24	Foglalkoztatást elősegítő szolgáltatásokban és tevékenységekben résztvevők száma	fő	2 168	99	99	43 362	1 978	1 978
TOP_Plusz-3	TPR02	Program elhagyásának időpontjában foglalkoztatásban – beleértve az önfoglalkoztatást – álló résztvevők száma	fő	nem releváns	-	-	22 258	1 015	1 015
TOP_Plusz-3	TPO13	Hátrányos helyzetűeket célzó programok száma	db	0	0	0	255	0	0
TOP_Plusz-3	TPO25	Fejlesztéssel érintett akcióterület száma	db	0	0	0	127	0	0
TOP_Plusz-3	TPR05	A programokkal elért hátrányos helyzetű személyek száma	fő	nem releváns	0	0	13 716	0	0
TOP_Plusz-3	TPR15	Program eredményként integrált területre költözők száma	fő	0	0	0	188	0	0
TOP_Plusz-3	TPO13	Hátrányos helyzetűeket célzó programok száma	db	9	1	1	901	46	46
TOP_Plusz-3	TPO14	Egyéb, nem közösségi célú programok száma	db	3	1	1	338	17	17
TOP_Plusz-3	TPR05	A programokkal elért hátrányos helyzetű személyek száma	fő	0	0	0	1 540 056	77 324	77 324
TOP_Plusz-3	TPR10	Azon települések száma, ahol javult a foglalkoztatáshoz, oktatáshoz, egészségügyhöz, szociális és/vagy lakhatási	db	0	0	0	97	5	5
TOP_Plusz-3	TPO26	Fejlesztett, 0-3 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	db	360	7	7	3 597	66	66
TOP_Plusz-3	TPO27	Újonnan létrehozott, 0-3 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	db	93	2	2	933	17	17
TOP_Plusz-3	TPO28	Fejlesztett, 3-6 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	db	2 035	85	85	20 352	841	841
TOP_Plusz-3	TPO29	Újonnan létrehozott, 3-6 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	db	75	4	4	753	32	32
TOP_Plusz-3	RCR70	Az új vagy korszerűsített gyermekgondozási létesítmények éves felhasználói	fő	0	0	0	4 415	152	152
TOP_Plusz-3	TPR11	Újonnan létrehozott bölcsődei ellátással rendelkező települések száma (ahol 2020.12.31-én nem működött bölcsődei szolgáltatás)	db	0	0	0	42	1	1
TOP_Plusz-3	TPR12	Fejlesztett óvodai ellátással rendelkező települések száma	db	0	0	0	160	7	7
TOP_Plusz-3	TPO01	Fejlesztéssel érintett egészségügyi alapellátást nyújtó szolgálatok (benne: háziorvos, házi gyermekorvos, fogorvosi,	db	56	3	3	560	24	24
TOP_Plusz-3	RCR73	Az új vagy korszerűsített egészségügyi ellátó létesítmények éves felhasználói	fő	0	0	0	4 023 514	1 701 08	1 701 08
TOP_Plusz-3	TPO02	A fejlesztés révén létrejövő, megújuló szociális alapszolgáltatások és gyermekjóléti alapellátások száma	db	26	1	1	255	8	8
TOP_Plusz-3	TPR13	Fejlesztett egészségügyi szolgáltatásokkal rendelkező települések száma	db	0	0	0	185	8	8
TOP_Plusz-3	TPR14	Újonnan létrehozott vagy férőhelybővítéssel érintett szociális alapszolgáltatásokkal és gyermekjóléti alapellátásokkal	db	0	0	0	32	1	1
TOP_Plusz-3	RCO67	Az új vagy korszerűsített oktatási létesítmények osztálytermi kapacitása	db	0	0	0	26 086	1 034	1 034
TOP_Plusz-3	TPO30	Korszerűsített köznevelési intézmények száma	db	0	0	0	248	10	10
TOP_Plusz-3	TPO31	Korszerűsített kollégiumok száma	db	0	0	0	6	1	1
TOP_Plusz-3	RCR71	Az új vagy korszerűsített oktatási létesítmények éves felhasználói	db	0	0	0	18 782	744	744
TOP_Plusz-6	RCO04	Nem pénzügyi támogatásban részesített vállalkozások	db	116	4	4	1 168	31	31
TOP_Plusz-6	TPO07	Támogatásban részesülő önkormányzati tulajdonú vállalkozások száma	db	12	1	1	119	4	4
TOP_Plusz-6	TPO32	Közvetkeztesési fejlesztések száma	db	0	0	0	82	3	3
TOP_Plusz-6	RCO46	Átéptett vagy korszerűsített közutak hossza – nem TEN-T	km	26,97	1,49	1,49	269,75	14,87	14,87
TOP_Plusz-6	RCO77	Támogatott kulturális és turisztikai helyszínek száma	db	27	2	2	215	13	13
TOP_Plusz-6	TPO09	Fejlesztéssel érintett fürdők száma	db	1	1	1	11	1	1
TOP_Plusz-6	TPO34	Turisztikai fejlesztéssel érintett nemzeti parkok, geoparkok, natúrparkok száma	db	0	0	0	3	1	1
TOP_Plusz-6	RCO77	Támogatott kulturális és turisztikai helyszínek száma	db	0	0	0	161	7	7
TOP_Plusz-6	TPO34	Turisztikai fejlesztéssel érintett nemzeti parkok, geoparkok, natúrparkok száma	db	0	0	0	5	1	1

12. TÁBLAZAT: NÓGRÁD VÁRMEGYEI ITP INDIKÁTORVÁLLALÁSAI

Prioritási tengely	Indikátor		Mértékegység	Célérték 2029	Város által a TVP-ben vállalt célérték (2029)
	Azonosító	Megnevezés			
TOP_Plusz-1	RC074	Az integrált területfejlesztési stratégiák keretébe tartozó projektek által érintett lakosság	fő	2 363 543	32 304
TOP_Plusz-1	RC075	Támogatott integrált területfejlesztési stratégiák	db	42	1
TOP_Plusz-1	RC026	Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás céljából épített vagy felújított zöld infrastruktúra	ha	26,34	2,417
TOP_Plusz-1	RC046	Átépített vagy korszerűsített közutak hossza – nem TEN-T	km	110,57	1,037
TOP_Plusz-1	RC058	Támogatott célzott kerékpáros infrastruktúra	km	324,58	NR
TOP_Plusz-1	RCR64	A célzott kerékpáros infrastruktúra éves felhasználói	fő/év	884 363	NR
TOP_Plusz-1	TPO08	A rehabilitált talaj összkiterjedése	ha	11,24	NR
TOP_Plusz-1	TPO10	Kialakított új, forgalomcsillapított övezetek száma	db	27	NR
TOP_Plusz-1	TPO11	Fejlesztéssel érintett közösségi területek nagysága	m ²	151 870	300
TOP_Plusz-1	TPO35	Bel- és csapadék-vízvédelmi létesítmények hossza	m	720 344	NR
TOP_Plusz-1	RCR35	Árvízvédelmi intézkedésekkel érintett lakosság	fő	91 723	NR
TOP_Plusz-1	RC065	Az új vagy korszerűsített szociális lakások kapacitása	fő	338	12
TOP_Plusz-1	TPR09	A projekt keretében integrált területre költözők száma	fő	124	10
TOP_Plusz-2	RC019	Jobb energiahatékonyságú középületek	m ²	163 599,64	6 400
TOP_Plusz-2	RCR26	Éves primerenergia-fogyasztás	MWh/év	24 539,75	NR
TOP_Plusz-2	RCR29	Becsült üvegházhatásúgáz-kibocsátás	CO ₂ t/év	9 325,21	287
TOP_Plusz-2	RCO22	Megújuló energiát előállító adcionális termelőkapacitás (ebből: villamos energia, hőenergia)	MW	7,54	NR
TOP_Plusz-2	RCR31	Összes előállított megújuló energia (ebből: villamos energia, hőenergia)	MWh/év	8 295,33	NR
TOP_Plusz-2	TPO09	Fejlesztéssel érintett fürdők száma	db	5	NR
TOP_Plusz-3	TPO13	Hátrányos helyzetűeket célzó programok száma	db	333	10
TOP_Plusz-3	TPO14	Egyéb, nem közösségi célú programok száma	db	46	25
TOP_Plusz-3	TPO25	Fejlesztéssel érintett akcióterület száma	db	46	1
TOP_Plusz-3	TPR05	A programokkal elért hátrányos helyzetű személyek száma	fő	270 486	30
TOP_Plusz-3	TPR10	Azon települések száma, ahol javult a foglalkoztatáshoz, oktatáshoz, egészségügyhöz, szociális és/vagy lakhatási szolgáltatásokhoz való hozzáférés	db	6	1
TOP_Plusz-3	TPR15	Program eredményként integrált területre költözők száma	fő	138	10
TOP_Plusz-3	TPO26	Fejlesztett, 0-3 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	db	4 412	NR
TOP_Plusz-3	TPO27	Újjonnan létrehozott, 0-3 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	db	85	NR
TOP_Plusz-3	TPO28	Fejlesztett, 3-6 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	db	11 268	980
TOP_Plusz-3	TPO29	Újjonnan létrehozott, 3-6 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	db	417	NR
TOP_Plusz-3	RCR70	Az új vagy korszerűsített gyermekgondozási létesítmények éves felhasználói	fő	2 442	800
TOP_Plusz-3	TPR11	Újjonnan létrehozott bölcsődei ellátással rendelkező települések száma (ahol 2020.12.31-én nem működött bölcsődei szolgáltatás)	db	3	NR
TOP_Plusz-3	TPR12	Fejlesztett óvodai ellátással rendelkező települések száma	db	47	1
TOP_Plusz-3	RCO67	Az új vagy korszerűsített oktatási létesítmények osztálytermi kapacitása	db	10 103	1 215
TOP_Plusz-3	TPO30	Korszerűsített köznevelési intézmények száma	db	93	2
TOP_Plusz-3	TPO31	Korszerűsített kollégiumok száma	db	4	NR
TOP_Plusz-3	RCR71	Az új vagy korszerűsített oktatási létesítmények éves felhasználói	db	7 274	1 005
TOP_Plusz-3	TPO01	Fejlesztéssel érintett egészségügyi alapellátást nyújtó szolgálatok (benne: háziorvos, házi gyermekorvos, fogorvosi, védőnői szolgálat és kapcsolódó ügyeleti ellátás, iskola-egészségügyi ellátás) száma	db	350	8
TOP_Plusz-3	RCR73	Az új vagy korszerűsített egészségügyi ellátó létesítmények éves felhasználói	fő	2 511 932	60 000
TOP_Plusz-3	TPO02	A fejlesztés révén létrejövő, megújuló szociális alapszolgáltatások és gyermekjóléti alapellátások száma	db	184	2
TOP_Plusz-3	TPR13	Fejlesztett egészségügyi szolgáltatásokkal rendelkező települések száma	db	68	1
TOP_Plusz-3	TPR14	Újjonnan létrehozott vagy férőhelybővítéssel érintett szociális alapszolgáltatásokkal és gyermekjóléti alapellátásokkal rendelkező települések száma	db	7	1
TOP_Plusz-6	RCO04	Nem pénzügyi támogatásban részesített vállalkozások	db	608	NR
TOP_Plusz-6	TPO07	Támogatásban részesülő önkormányzati tulajdonú vállalkozások száma	db	62	NR
TOP_Plusz-6	TPO32	Közvetkezeti fejlesztések száma	db	42	NR
TOP_Plusz-6	RCO77	Támogatott kulturális és turisztikai helyszínek száma	db	125	1
TOP_Plusz-6	TPO09	Fejlesztéssel érintett fürdők száma	db	5	NR

13. TÁBLÁZAT: SALGÓTARJÁN MEGYEI JOGÚ VÁROS TVP INDIKÁTOR VÁLLALÁSA

Prioritási tengely	Indikátor		Mértékegység	Célérték 2029	Város által a TVP-ben vállalt célérték (2029)
	Azonosító	Megnevezés			
TOP_Plusz-1	RCO74	Az integrált területfejlesztési stratégiák keretében tartozó projektek által érintett lakosság	fő	2 363 543	14 036
TOP_Plusz-1	RCO75	Támogatott integrált területfejlesztési stratégiák	db	42	1
TOP_Plusz-1	RCO26	Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás céljából épített vagy felújított zöld infrastruktúra	ha	26,34	Projektfejlesztési szakaszban kerül meghatározásra
TOP_Plusz-1	RCO46	Átépitett vagy korszerűsített közutak hossza – nem TEN-T	km	110,57	0,65
TOP_Plusz-1	RCO58	Támogatott célzott kerékpáros infrastruktúra	km	324,58	2,60
TOP_Plusz-1	RCR64	A célzott kerékpáros infrastruktúra éves felhasználói	fő/év	884 363	4 000
TOP_Plusz-1	TPO08	A rehabilitált talaj összkiterjedése	ha	11,24	NR
TOP_Plusz-1	TPO10	Kialakított új, forgalomcsillapított övezetek száma	db	27	Projektfejlesztési szakaszban kerül meghatározásra
TOP_Plusz-1	TPO11	Fejlesztéssel érintett közösségi területek nagysága	m ²	151 870	3 000
TOP_Plusz-1	TPO35	Bel- és csapadék-vízvédelmi létesítmények hossza	m	720 344	300
TOP_Plusz-1	RCR35	Árvízvédelmi intézkedésekkel érintett lakosság	fő	91 723	NR
TOP_Plusz-1	RCO65	Az új vagy korszerűsített szociális lakások kapacitása	fő	338	NR
TOP_Plusz-1	TPR09	A projekt keretében integrált területre költözők száma	fő	124	NR
TOP_Plusz-2	RCO19	Jobb energiahatékonyságú középületek	m ²	163 599,64	1 000
TOP_Plusz-2	RCR26	Éves primerenergia-fogyasztás	MWh/év	24 539,75	Projektfejlesztési szakaszban kerül meghatározásra
TOP_Plusz-2	RCR29	Becsült üvegházhatásúgáz-kibocsátás	CO ₂ t/év	9 325,21	164
TOP_Plusz-2	RCO22	Megújuló energiát előállító adiciós termelőkapacitás (ebből: villamos energia, hőenergia)	MW	7,54	Projektfejlesztési szakaszban kerül meghatározásra
TOP_Plusz-2	RCR31	Összes előállított megújuló energia (ebből: villamos energia, hőenergia)	MWh/év	8 295,33	Projektfejlesztési szakaszban kerül meghatározásra
TOP_Plusz-2	TPO09	Fejlesztéssel érintett fürdők száma	db	5	NR
TOP_Plusz-3	TPO13	Hátrányos helyzetűeket célzó programok száma	db	333	10
TOP_Plusz-3	TPO14	Egyéb, nem közösségi célú programok száma	db	46	1
TOP_Plusz-3	TPO25	Fejlesztéssel érintett akcióterület száma	db	46	6
TOP_Plusz-3	TPR05	A programokkal elért hátrányos helyzetű személyek száma	fő	270 486	500
TOP_Plusz-3	TPR10	Azon települések száma, ahol javult a foglalkoztatáshoz, oktatáshoz, egészségügyhez, szociális és/vagy lakhatási szolgáltatásokhoz való hozzáférés	db	6	1
TOP_Plusz-3	TPR15	Program eredményként integrált területre költözők száma	fő	138	NR
TOP_Plusz-3	TPO26	Fejlesztett, 0-3 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	db	4 412	56
TOP_Plusz-3	TPO27	Újonnan létrehozott, 0-3 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	db	85	NR
TOP_Plusz-3	TPO28	Fejlesztett, 3-6 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	db	11 268	240
TOP_Plusz-3	TPO29	Újonnan létrehozott, 3-6 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	db	417	NR
TOP_Plusz-3	RCR70	Az új vagy korszerűsített gyermekgondozási létesítmények éves felhasználói	fő	2 442	NR
TOP_Plusz-3	TPR11	Újonnan létrehozott bölcsődei ellátásai rendelkező települések száma (ahol 2020.12.31-én nem működött bölcsődei szolgáltatás)	db	3	NR
TOP_Plusz-3	TPR12	Fejlesztett óvodai ellátással rendelkező települések száma	db	47	1
TOP_Plusz-3	RCO67	Az új vagy korszerűsített oktatási létesítmények osztálytermi kapacitása	db	10 103	1
TOP_Plusz-3	TPO30	Korszerűsített köznevelési intézmények száma	db	93	1
TOP_Plusz-3	TPO31	Korszerűsített kollégiumok száma	db	4	NR
TOP_Plusz-3	RCR71	Az új vagy korszerűsített oktatási létesítmények éves felhasználói	db	7 274	375
TOP_Plusz-3	TPO01	Fejlesztéssel érintett egészségügyi alapellátást nyújtó szolgálatok (benne: háziorvos, házi gyermekorvos, fogorvos, védőnői szolgálat és kapcsolódó ügyeleti ellátás, iskolaorvosi szolgálatok) száma	db	350	1
TOP_Plusz-3	RCR73	Az új vagy korszerűsített egészségügyi ellátó létesítmények éves felhasználói	fő	2 511 932	500
TOP_Plusz-3	TPO02	A fejlesztés révén létrejövő, megújuló szociális alapszolgáltatások és gyermekjóléti alapellátások száma	db	184	1
TOP_Plusz-3	TPR13	Fejlesztett egészségügyi szolgáltatásokkal rendelkező települések száma	db	68	1
TOP_Plusz-3	TPR14	Újonnan létrehozott vagy férőhelybővítéssel érintett szociális alapszolgáltatásokkal és gyermekjóléti alapellátásokkal rendelkező települések száma	db	7	NR
TOP_Plusz-6	RCO04	Nem pénzügyi támogatásban részesített vállalkozások	db	608	1
TOP_Plusz-6	TPO07	Támogatásban részesülő önkormányzati tulajdonú vállalkozások száma	db	62	NR
TOP_Plusz-6	TPO32	Közéktetési fejlesztések száma	db	42	NR
TOP_Plusz-6	RCO77	Támogatott kulturális és turisztikai helyszínek száma	db	125	1
TOP_Plusz-6	TPO09	Fejlesztéssel érintett fürdők száma	db	5	NR

14. TÁBLÁZAT: BALASSAGYARMAT VÁROS TVP INDIKÁTOR VÁLLALÁSA

8. Az ITP 2021-27 ütemezése

Az ITP 2021-27 tervezés és végrehajtás időkerete 2021-től 2027-ig terjed. A projektek végrehajtására további két év áll rendelkezésre.

A pályázati meghirdetések tervezett időpontjait és összegeit a területi szereplők határozzák meg saját fejlesztési igényeik alapján. A monitoring tevékenység során azt is figyelni szükséges, hogy a végrehajtás üteme megfelelő-e. Amennyiben a TOP Plusz források felhasználása - előre nem látható tényezők miatt - nem tartható a tervezésekor meghatározott ütemben és arányban, átütemezést kell kezdeményezni az Irányító Hatóságnál.

Az ütemezés a hét éves keret terhére történő pályázati meghirdetéseket tartalmazza hozzárendelt forrásokkal.

A vármegyei ITP projektek ütemezését az alábbi táblázat szemlélteti.

Prioritás	Felhívások	Felhívásra előtérítendő összeg (forint)	2021				2022				2023				2024				2025				2026				2027				Összes forrás (forint) (C+AF)				
			1.né	2.né	3.né	4.né	1.né	2.né	3.né	4.né	1.né	2.né	3.né	4.né	1.né	2.né	3.né	4.né	1.né	2.né	3.né	4.né	1.né	2.né	3.né	4.né	1.né	2.né	3.né	4.né					
1. PRIORITÁS: ÉLHETŐ VÁRMEGYE	1.1.1. Klímatudatosság, éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás	0																																	0
	1.2.1. Élhető települések	8 983 000 000					8 983 000 000																												8 983 000 000
	1.2.2. Szociális célú városrehabilitáció (ERFA)	0																																	0
	1.2.3. Belterületi utak fejlesztése	4 300 000 000					4 300 000 000																												4 300 000 000
	1.2.4. Szegregált városi területekről integrált területekre költözés támogatása (PILOT)	0																																	0
	1.3.1. Fenntartható városfejlesztési stratégiák támogatása	160 000 000							160 000 000																										160 000 000
	1.3.2. Fenntartható városfejlesztés	9 833 815 931											9 833 815 931																						9 833 815 931
2. PRIORITÁS: KLIMABARÁT VÁRMEGYE	2.1.1. Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése	6 283 085 890					4 311 000 000										1 972 085 890																	6 283 085 890	
	2.1.2. Fenntartható energiahatékonyság	1 481 000 000					1 481 000 000																												1 481 000 000
	2.1.3. Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése (kombinált-projektelőkészítés)	0																																	0
	2.1.4. Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése (kombinált)	0																																	0
	2.1.5. Fenntartható energiahatékonyság (kombinált- projektelőkészítés)	0																																	0
	2.1.6. Fenntartható energiahatékonyság (kombinált)	0																																	0
3. PRIORITÁS: GONDOSKODÓ VÁRMEGYE	3.1.1. Megyei foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések	3 204 000 000					3 204 000 000																												3 204 000 000
	3.1.2. Szociális célú városrehabilitáció (ESZA+)	0																																	0
	3.1.3. Helyi humán fejlesztések	3 649 958 413													3 649 958 413																				3 649 958 413
	3.2.1. Fenntartható humán fejlesztések	1 813 041 587											1 813 041 587																						1 813 041 587
	3.3.1. Gyermeknevelést támogató humán infrastruktúra fejlesztése	2 500 000 000					2 500 000 000																												2 500 000 000
	3.3.2. Helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése	2 343 000 000					2 343 000 000																												2 343 000 000
	3.3.3. Köznevelési infrastruktúra fejlesztése	3 172 291 186													3 172 291 186																				3 172 291 186
	3.4.1. Fenntartható humán infrastruktúra	3 644 102 025											3 644 102 025																						3 644 102 025
6. PRIORITÁS: VERSENYKÉPES VÁRMEGYE	6.1.1. Helyi gazdaságfejlesztés	1 872 914 110					1 872 914 110																												1 872 914 110
	6.1.2. 4 és 5 számjegyű utak fejlesztése	8 557 876 747											8 557 876 747																						8 557 876 747
	6.1.3. Helyi és térségi turizmusfejlesztés	5 600 000 000					5 600 000 000																												5 600 000 000
	6.1.4. Aktív turizmus fejlesztése	2 511 914 111													2 511 914 111																				2 511 914 111
	6.2.1. Fenntartható versenyképes városfejlesztés	1 750 000 000											1 750 000 000																						1 750 000 000
Összesen		71 660 000 000	0	0	0	0	34 594 914 110	0	160 000 000	0	0	0	25 598 836 290	0	0	0	1 972 085 890	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	71 660 000 000		

15. TÁBLÁZAT: NÓGRÁD VÁRMEGYEI ITP PROJEKTEK ÜTEMEZÉSE

Függelék:

1. számú Függelék: I. Általános Kiválasztási Kritériumok
2. számú Függelék: TOP_Plusz-1.3.1-21 Fenntartható városfejlesztési stratégiák támogatása
3. számú függelék: TOP_Plusz-3.1.1-21 Megyei foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések
4. számú Függelék: TOP_Plusz-1.2.1-21 Élhető települések
5. számú Függelék: TOP_Plusz-1.2.3-21 Belterületi utak fejlesztése
6. számú Függelék: TOP_Plusz-2.1.1-21 Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése
7. számú Függelék: TOP_Plusz-3.1.3-23 Helyi humán fejlesztések
8. számú Függelék: TOP_Plusz-3.3.1-21 Gyermekevelést támogató humán infrastruktúra fejlesztése
9. számú Függelék: TOP_Plusz-3.3.2-21 Helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése
10. számú Függelék: TOP_Plusz-3.3.3-23 Köznevelési infrastruktúra fejlesztése
11. számú Függelék: TOP_Plusz-6.1.1-21 Helyi gazdaságfejlesztés
12. számú Függelék: TOP_Plusz-6.1.2-21 4 és 5 számjegyű utak fejlesztése
13. számú Függelék: TOP_Plusz-6.1.4-23 Aktív turizmus fejlesztése